

TOMIS

REVISTA EPARHIALĂ DE CONSTANȚA

= CUM CE VA BEA DIN APA PE CARE O VOIU DA EU
NU VA ÎNSEȚA ÎN VEC = IOAN. IV. 14 =

SUMAR

Mărturisiri profane despre istoricitatea lui Iisus de Diac. Const. Staicu. — Impăratul Traian—Creștin? de Ion Dinu. — Biserica neamului și statul oficial de Pr. Ilie I. Imbrescu. — Biserica și viața socială de Diac. Gh. M. Sorescu. — Ruina morală din țara sovietelor de Pr. Ec. Corneliu Grumăzescu. — Crăciunul de Diac. Const. Staicu. — Durere de Pr. Ilie I. Imbrescu. — Informațiuni. — Diverse.

SPRE ȘTIINȚĂ

Revista apare sub îngrijirea Secției Culturale.

Schimbul de reviste, trimiteri de articole, abonamente și orice corespondență se va adresa Revistei TOMIS, la Sfânta Episcopie.

Abonamentul

1 an pentru preoți, episcopii și abonații particulari 120 lei
„ pentru cântăreți 100 „

A P E L

Revista „Tomis“ roagă călduros pe membrii Comisiunii Culturale a Sf. Episcopii, pe toți P. C. preoți și orice credincios al bisericii noastre, cari doresc redresarea și propășirea spirituală a membrilor bisericii noastre, să binevoiască a da sprijinul și pe cale de publicație, trimițând, la redacția acestei reviste, articole, știri din biserica țării și din cele străine, dări de seamă, recenzii de cărți și orice fapte ce trebuiesc semnalate, în legătură cu propaganda religioasă.

Articolele să fie scrise concis, citeț și pe o singură față a hârtiei.

FOAE OFICIALĂ EPARHIALĂ SUB PATRONAJUL PREA SFÎNȚITULUI EPISCOP GHERONTIE

MĂRTURII PROFANE DESPRE ISTORICITATEA LUI IISUS

A existat Iisus ca om ? Persoana Lui omenească se încadrează în evenimentele istoriei umane sau, mai precis, este Iisus atestat istoricește ? Iată întrebări, cari pentru noi par ciudate și fără rost, dar care pentru unii cercetători continuă să fie o problemă, în sensul că Fiul lui Dumnezeu n'a fost în lume, luând trup din trupul ei, pentru unicul motiv, zic ei, că n'avem dovezi concludente despre aceasta. E un fel de a vedea și raționa al celor ce refuză să aibă un Dumnezeu, al ateilor și al tuturor acelor cari cad în păcatul „antropolatriciei“. Aceste chipuri omenești, fărăndoială, sunt o reeditare a faimoșilor sofiști din antichitate, acei sceptici din vremea socratică (sec. V-IV a-chr.), cari erau în stare să-ți demonstreze, la un moment dat, că apa nu curge, ori că focul nu produce căldură și așa mai departe. Teoria neexistenței pământești a Lui Iisus a fost susținută, cu patimă diabolică, de francezii : P. L. Couchoud și Charls Guignebert. Primul în „Le mystère de Jesus“ și celălalt în „Le Problème de Iésus“. Trecând peste elucubrațiile îndrăznețe ale acestor raționaliști, voiu căuta să aduc mai jos câteva din mărturiile necreștine, adică din acelea care nu se găsesc în Sf. Scriptură și nici în Sf-ții Părinți și care vin să se adauge la dovezile despre istoricitatea Mântuitorului. Voiu pomeni, la vreme, și despre opiniile contrare ale celor doi triști corifei. In scurt, iată-le :

I. Cel dintâi text latin, în care se află numele Mântuitorului, este acela, de care toți am auzit măcar, al e-

pistolei lui Pliniu cel Tânăr — proconsulul Bitiniei pela 110 — către împăratul Traian, ce se referă la conduita creștinilor din acel timp (Ep. I. X, XCVII). Pliniu povestește, între altele, că persecută pe aceia, cari nu vor să aducă jertfă imperatorului și să blesteme pe Christos. Aș daugă, apoi, că nu găsește la creștini nimic periculos, în afară de superstiția grosolană că mărturisesc pe Christos ca pe un Dumnezeu și se adună într'o anumită zi a săptămânii, „ante lucem“, zice el, înaintea de răsăritul soarelui, cântând imne de slavă aceluia, pe care-l adoră. L. P. Couchoud, în cartea sa „Le mystère de Jésus“, contestă autenticitatea acestui text, de altfel neîndoioasă, afirmând că aci ar fi vorba de atestarea Lui Iisus ca Dumnezeu și nu ca persoană istorică. Intr'adevăr, aci se atestă cultul Lui Christos, cum spune Maurice Goguel în al său „Jésus de Nazareth“, fără să se menționeze precis, dacă prin Christos se înțelege un personaj, care a trăit printe oameni sau o ființă mitică, ideală. Pliniu relatează, însă, că creștinii cântau „Christos quasi Deo“, făcând, deci, deosebire între Iisus și alți zei. Dar tocmai această distincție probează că a fost și om adevărat.

II. Altă mărturie latină este aceea a „Analelor“ lui Tacit (cartea XV, 44). „Pentru a risipi svonul, zice istoricul roman, care-l acuza de incendiul Romei, Neron inventă vinovați și le aplică pedepsele cele mai aspre; aceștia fură aceia cari, urâți pentru crimele lor, erau numiți, în chip vulgar, creștini. Acela, dela care se trage acest nume, Christos, fusese condamnat la moarte, pe vremea lui Tiberiu, de proconsulul Ponțiu Pilat. Această nemaipomenit de urită superstiție, împiedicată pentru un moment, apăru iarăși, nu numai în Iudeia, locul de unde a pornit acest rău, dar chiar și în orașul, unde se adună și înfloresc toate cruzimile“. Charles Guignebert și Couchoud spun, în cărțile amintite mai sus, că toate povestirile despre Iisus ale istoricilor profani sunt simple ecouri ale diferitelor tradiții. Cu alte vorbe, după afirmația lor, Tacit a scris din auzite, dela creștini, cele referitoare la Iisus, pentrucă din documentele împărătești nu se putea informa nici Senatul roman: erau secrete. Maurice Goguel, răspunzând acestor informații, spune că textul lui Tacit cuprinde două motive, cari întăresc au-

tenticitatea acestuia : a) În prima parte a citatului se atestă incendiul Romei ca ceva sigur, apriga prigoană împotriva creștinilor și atributul ce li se dădea de : răufăcători. E o acuzațiune, pe care, în adevăr, Neron o aduce continuu creștinilor. b) Cea de a doua parte a textului probează că Tacit deținea această informație dintr'un document, pentru motivul că nu întrebuițează termenii „dicunt“ sau „ferunt“, pe cari latinul îi întrebuițează oridecâteori vrea să arate că cele relatate nu-i aparțin, ci-i sunt transmise prin viu grai. În al doilea rând, textul n'a putut fi interpolat, n'a putut fi introdus în „Annalele“ lui Tacit de un creștin, pentru că din cuprinsul lui reiese că, după răstignirea Domnului, a urmat o epocă defavorabilă pentru creștinism până la anul 64, ceea ce n'ar fi scris, sigur, unul dintre adepții convinși ai Sf. Evanghelii.

De altă parte, niciun evreu n'a interpolat textul amintit, deoarece acel evreu n'ar fi avut atâta lărgime de suflet, ca să-l numească pe Iisus „Christos“ și nici n'ar fi putut confunda iudaismul cu creștinismul, cum face Tacit, când afirmă că la 64 se produce acea mișcare a „uricioasei erezii“, adică mișcarea națională a Evreilor, care se întinde până în cetatea „tuturor atrocităților“ Roma. Tacit confundă aci iudaismul cu creștinismul. Din cele spuse, putem conchide cu fermitate că istoricul latin a avut un document, din care s'a inspirat și care probează existența omenească a lui Iisus.

III. Istoricul Suetoniu pomeneste, deasemeni, în „Viața lui Neron“ (cap. XVI) de persecuțiunea creștinilor și, în altă operă, „Viața lui Claudius“ (XXV, 4), același autor scrie : „Iudaeos, impulsare Chresto, asidue tumultuantes Roma expulsi“, adică : „el isgoni din Roma pe Evreii cari, sub imboldul lui Crestus, nu conteneau cu răscoalele“. Solomon Reinach pretinde că aici este vorba despre un revoluționar oarecare, iar Couchoud adaugă că acest nume, Chrestus, se întâlnește de 80 ori printre acelea ale sclavilor răsculați, dar tot el spune, în altă parte, că, din cauza potrivirii de nume și pentru că în grecește Chrestus se pronunță și Christus, ar putea fi vorba la Suetoniu despre Iisus. Oricari ar fi interpretările tendențioase ale diferiților scriitori, fapt sigur e că Suetoniu ne

spune, în acest pasagiu, că creștinismul ajunsese la Roma, sub domnia lui Claudiu, și că era în strânsă legătură cu un personaj numit Crestus, pe care-l dă ca sigur, deoarece nu adauă la numele lui „quodam,” sau „aliquo”, termeni ce se pun în cazuri de nesiguranță și nedeterminare. Istoricul latin, deci, nu se îndoia de existența acestui Chrestus, deși nu cunoștea prea multe lucruri privitoare la creștinism.

IV. Cel mai vechiu document, însă, cu privire la Iisus omul, este lucrarea lui Iosif Flaviu, intitulată „Antichități iudaice”. Aci, autorul vorbește despre Ioan Botezătorul și Iacob cel Drept, fratele Domnului, și amintește și de Iisus, în următorii termeni : „În același timp, a locuit între Iudei și Iisus, un om înțelept, dacă se poate numi om, căci el a săvârșit lucruri extraordinare și a propovedit între Iudei și păgâni, cari erau iubitori de adevăr, și a atras la sine pe mulți. El a fost Christos și cu toate că Pilat, luându-se după pâra Iudeilor, porunci să-l răstignească, totuși învățăceii săi nu conțineră a-l iubi, căci a înviat a treia zi, precum preziseseră profeții această minune și multe altele ; există și acum poporul creștinilor, cari-i poartă numele”. (Cartea XVIII). Cuvintele „dacă se poate numi om” și „El a fost Christos” a dat de gândit multor. Este cu puțință, s'au întrebat istoricii creștinismului (vorbesc de cei de nuanță raționalistă), ca un scriitor evreu de talia lui Iosif Flaviu să pronunțe asemenea vorbe, când știut este că Iudeii, rămași în cadrul mozaismului legii depe numitele Sinai, tăgăduiau cu încăpățănare calitatea de „Mântuitor ceresc” a lui Iisus Nazarineanul, pe care—tocmai pentru aceasta—l-au crucificat pe Golgotha ? Invocând acest argument, Charles Guignebert și Couchoud consideră textul de mai sus pe de-a întregul interpolat. După alții, ar fi vorba numai de o rectificare favorabilă a unui creștin, care a fost împins la aceasta de zelul său misionar și de văpaia dragostei lui pentru Domnul. În cazul acesta, e de admis că Iosif Flaviu a avut ceva despre mișcarea creștinilor din vremea lui, în ale-sale „Antichități iudaice”, numai că termenii erau alții în forma primitivă a textului.

Interesant de menționat, în această privință, este faptul că însuși Harnack, un pasionat distrugător de texte,

ia apărarea autenticității celui de mai sus. Dar, în cartea XX, 200 a „Antichităților“ lui Flaviu, se găsește alt pasaj despre Iisus : „Ananias adună sinedriul și aduse la judecată pe fratele lui Iisus, supranumit Christos, și pe alți câțiva în felul lui, fiind acuzați la ilegalitate, și puse de-i omori cu pietre“.

Acest text poate fi socotit cu mai multă ușurință ca autentic, de îndată ce aci Iisus nu mai este numit direct Christos, ci se spune semnificativ : „Supranumit Christos“. Se pune acum o îndreptățită întrebare : pentru care motiv, Iosif Flaviu pomeneste numai așa de puțin despre creștinism, în lungul operei sale ? Goguel crede—și așa trebuie să fie—că din calcul a făcut aceasta, căci nu putea să scrie mai „în extenso“, de îndată ce lucrarea sa fusese întocmită cu un scop bine determinat : acela de a măgăui pe Romani și, ca atare, o aluzie mai largă cu privire la mesianismul lui Christos ar fi atins susceptibilitatea destul de sensibilă a acestora, în materie de religie. Pentru Romani, religia păgână, așa cum o copia-seră dela alte neamuri, era o condiție sine qua non a însăși existenței statului. De aci și înverșunatele persecuții îndreptate de ei împotriva creștinismului primar. În al doilea rând, Evreii nu voiau să fie confundați cu noua „sectă“ de autoritățile romane, căci, utilitariști cum au rămas până'n ziua de astăzi, își vedeau, prin aceasta, periclitată situația lor de tolerați în imperiul caesarian. Iată, deci, motivele obținerii lui Iosif Flaviu. N'a scris mai mult despre creștini și despre Iisus, fiindcă, în calitate de evreu, i se impunea să păstreze această rezervă.—Ăr fi locul să menționăm și literatura talmudică, dar, în cu-prinsul ei, nu întâlnim decât ironii și batjocuri jidovești la adresa Mântuitorului, căci aci se spune, fără pic de jenă, că Iisus s'a născut dintr'o coafeză (joc de cuvinte asupra numelui Magdala, numită în derădere Megadde-lah : coafeză). Se confundă, apoi, Maria din Magdala cu Maria, mama lui Iisus și se afirmă, cu nerușinare caracteristică, cum că Mama lui Iisus a fost prințesă și s'a prostituat cu un lemnar. Sunt relatări ignobile și incalificabile, pe care le-am înșirat aci, ca să ne facem o cât de sumară idee despre ceace însemnează obiectivitate

evrească, în materie de istorie a altor religii decât cea mozaică.

V. Acta Pilati. Ce sunt aceste „Acta Pilati“ ? Un pretins raport al lui Ponțiu Pilat către împăratul Tiberiu.

Existența acestor Acte în original este mult pusă la îndoială chiar negată cu desăvârșire. Pilat era cunoscut ca un om crud, care condamnase la moarte pe mulți din supușii săi, așa că trebuie considerat că, pentru un astfel de om, moartea lui Iisus nu constituia un eveniment de așa natură, încât să simtă nevoia să trimeată acte doveditoare împăratului. Aceste acte ar fi fost, de altfel, o armă binevenită în mâna adversarilor. Totuși ele (Acta Pilati) sunt folosite de Iustin Martirul, în apologia sa, adresată pela mijlocul secolului al II-lea lui Antonin Piu, lui Marcus Aurelius, lui Lucius Varus, senatului și întregului popor roman. Deasemeni, Tertulian, în „Apologeticum“, utilizează „Actele lui Pilat“, care „era deja creștin în sufletul său“, „jam per suam conscientiam christianum“, cum zice autorul.

VI. Cam de aceeași valoare este și așa zisa corespondență între Iisus și Abgar, stăpânitorul Edesei. Istoricul Eusebiu a copiat-o din arhivele bisericii din Edesa. Cuprinsul acesteia se rezumă cam la următoarele : Abgar roagă pe Iisus să vie să-l vindece de o boală apăsătoare și, de voiește, să mai rămână la curtea sa. Iisus îi răspunde, însă, că nu-i poate satisface dorința, fiindcă-și are de îndeplinit misiunea sa pământească ; dar, după ce se va întoarce la Tatăl ceresc, îi va trimite pe unul din ucenicii săi. Trec peste alte documente îndoelnice, cum ar fi epistola siriană a lui Mara, un înțelept din Siria, către fiul său Serapion, unde Iisus este comparat cu Pitagora și Socrate ; cum și peste așa numita „Epistolă a lui Lentulus“ (predecesor sau amic al lui Pilat), în care se face o descriere a figurii Domnului și Mântuitorului nostru.

Din cele de până aci reiese că existența pământească a lui Iisus este atestată, chiar așa slab cum afirmă unele exagerări critice, până și de scrierile păgânilor, nemai vorbind de mărturiile prea elocvente ale Sf. Părinți și de cele scoase din Sf. Scriptură a Noului Testament. Iisus-omul n'a fost și nu este o iluzie sau un mit care

care, produs al imaginației, ci o realitate istorică, pe care în zadar, se vor strădui s'o dărime iscoditorii mefistofelici ai veacurilor. Va fi o strădanie fără rezultatul vizat, căci oricât de gigantică ar fi mintea omenească, pe Dumnezeu nu-l poate cuprinde și nici alunga din univers. Am fi prea îndrăsneji să credem altfel.

Diac. CONST. STAICU
Sf. Episcopie — Constanța

ÎMPĂRATUL TRAIAN — CREȘTIN ?

„Să fii bun, ca Nerva — și drept, ca Traian“ — rămăsese frază stereotipă, cu care se 'nvestiau împărații urmași ai marelui div—căruia — noi, cu deosebire — îi datorăm nașterea și plămădirea neamului. În cuvântul „drept“, se rezumau toate înaltele calități ale Invingătorului Dacilor, care — inițiat în doctrina stoicilor — cumula însușiri comune cu cei mai buni dintre creștini. De-acî, Evul Mediu — în pornirea lui de-a vedea creștinism în toate manifestările de viață apropiată Evangheliei — a conchis în creștinismul marelui împărat Traian, pe care l'au așezat și'ntr-o sfinți — nu puțini dintre reprezentanții autorizați ai Bisericii medievale. Scrisorile schimbate 'ntre Traian și Pliniu cel Tânăr — proconsulului Bythiniei — și în care se vedește tendința de cruțare și chiar de protejare față de creștini, a contribuit la 'ntărirea legendei și-a provocat discuții contradictorii dintre cele mai interesante.

Cu deosebire curioasă este una dintre biografiile Papei Grigore Dialogul, sfințit și sărbătorit și de Biserica ortodoxă — în ziua de 12 Martie. Faptul că Mineile m'astretac datele acestei biografii—dovedește că ortodoximea nu le dă importanța, pe care le-ar fi imprimat-o numai coroborarea lor cu acte și fapte științifice istorice. Biografia este anonimă și-a fost, probabil, întocmită de vreun contemporan și amic al nemuritorului papă.

Pe când Sfântul Grigore se plimbă prin forul roman — construit de Traian — a fost izbit de-un bazorelieu, reprezentând pe 'mpărat în judecarea unei cauze. O văduvă reclamă omorîrea fiului ei de către câțiva soldați — în urma unor certe provocată tot de ei. Impăratul — fără prea multă procedură — a dat dreptate și despăgubiri reclamantei — condamnând, fără cruțare, pe culpabili. Impresionat, marele papă — reintors în palatul său — a pornit o serie de rugă-giuni fierbinți, pentru mântuirea sufletului unui astfel de 'mpărat și Cerul — neputând refuza cererile unui pontif — a procedat în consecință.

Pentruca Sfântul Grigore — însă — să nu mai pornească și'n alte dăți la astfel de intervenții și pentruca nici în viitor vreun prinț bisericesc să nu mai pună Divinitatea 'n situațiuni așa de delicate — a trebuit ca îndrăsneala să fie ispășită și marele papă pedepsit...⁴

Restul vieții sfântului Grigore a fost amărit de suferinți fizice; dar Traian a rămas — pentru mineile catolice — creștin! Evhologiile noastre mai vechi — într'una din rugăciunile sfințirii pargelor — au și ele amintirea frumoasei și pitoreștei legende: „Tot așa, Doamne, precum ai mântuit pre Traian de flăcările veșnice, după rugăciunile Sfântului Grigore Dialogul, servul tău, împlinește și rugăciunile pe care ți le facem etc...“

Ion Diaconul, în „Viața lui Grigore Cel Mare“, compusă din ordinul papei Ion XIII pentru uzul Bisericii catolice — în 875 — ne confirmă că această tradiție — cărea-i dă loc de cinste — a fost în mare onoare și 'n Biserica Anglo-Saxonă. „Nu se rugă“ — zice Ion Diaconul despre intervenția pontifului referitoare la Traian — ci „plângea“: „Non legitur pro Trayano Gregorium exorasse, sed tantum flevisse“....

Unul dintre vechile manuscrise ale Vaticanului — cuprinzând un proces-verbal întocmit de diaconii papali Ion și Petru — confirmând expiațiile trupești ale Sfântului Grigore — le justifică prin două mari greșeli: a) de-a fi cerut grație pentru Traian b) de-a fi 'nvățat că orice înhumat în incinta Bisericii Sf. An-

dreiu din Roma, este ipso facto scutit de pedepse în viața viitoare. — cu singura condiție de-a fi creștin.

O explicație teologică, a acestei tradiții a lăsat Toma de Aquino—inventând o'nviere prealabilă a Împăratului—din ordin divin — spre a se putea căi. Împrejurare care—dacă n'ar fi avut loc — ne silește să vedem în tradiție nu o creștinare propriu zisă a Învăgătorului Dacilor, ci o simplă suspendare a condamnării lui—până la judecata viitoare.

„De Trayano potest dici quod sit revocatus ad vitam et suscepta grația veniam consecutus. Vel dicendum, secundum quosdam, quod poena fuit suspensa usque ad diem iudicii“.

Diferitele variante și interpretări teologice ale legendei sunt rezumate'n „Legende dorée“—care citează și — o versiune după care Papa Grigore, având să-și aleagă între suferințele fizice sau două zile de purgator, după moarte, a optat pentru cea dintâiu.

Ce este curios, e că izvoare contemporane atestă boale corporale incurabile pentru pontif și suferinți ale căror ecouri se găsesc și'n scrisorile lăsate de el post mortem.

Universalitatea credinții în creștinismul lui Traian a fost multă vreme recunoscută și confirmată de date din cele mai curioase.

Așa, una dintre principesele Suediei — de prin veacul XIV — rămasă, pentru Biserica suedeză, Sfânta Birgitte—în revelații publicate de doi confesori, după moartea ei — se referă la creștinismul împăratului, cu siguranța unui fapt istoric peremptoriu :

— „Dacă un particular ar face omagii regelui cu un enorm lingou de argint, asistenții n'ar întârzia de-a face exclamații asupra generozității darului. Dar, dacă s'ar mulțumi să-i recite doar versuri din Noul Testament, s'ar face haz de el. Este cu totul alt fel, cu Dumnezeu. Căci oricine-i adresează un singur vers din Noul Testament, face un lucru ce-i este mai agreabil, decât ar fi fost cu lingori de aur. Asta a a-probat-o bunul Sfânt Grigore, ale cărui rugăciuni au parvenit să târască din abizul în care gemea, un oa-recare Caesar, mort în afară de credință“.

Sfânta Mathilda — mama împăratului Oto I — în viziunile strânse'n broșură popularizată pe timpul ei — pare însă a fi în adevăr, când scrie: „Imi ceri, răspunde Dumnezeu Sfintei, ne-am decis” în ce privește sufletul lui Traian. Eu nu vreau să știe oamenii hotărârile mele. Ignoranța lor n'ar putea decât profita credinții creștine. Căci dacă acest Impărat s'a făcut remarcabil prin reuniunea tuturor virtuților, nu-i mai puțin adevărat că era necredincios și nu s'a botezat“.

Legendele se brodează, de regulă, pe fond de adevăr și se amplifică și decorează după dispoziția publică față de personagiile ce le conțin. Stăruința medievală asupra creștinismului lui Traian, trecută de altfel — în Apus — și'n epoca modernă unită cu spiritul de toleranță ce se degajează din citirea scrisorilor lui către Pliniu și cu creștinarea ficei lui Drosida — despre care se ocupă și Mineiul nostru la 22 Martie — pot totuși să concure la presupuneri, care n'ar putea — poate — prea ușor fi categorisite deplasate ori riscante. Deaceea, viitorul intemeiat pe mai temeinice studii istorice antice, nu e exclus să ne aducă surprize dintre cele mai frumoase și mai interesante.

ION DINU Licențiat în Teologie

BISERICA NEAMULUI ȘI STATUL OFICIAL în fața diferitelor „CURENTE SUBVERSIVE“

Ne-am obișnuit, dela un timp, să vedem cum se duc anumite acțiuni, în numele „marilor interese de stat“, cu restricțiuni și chiar *aspre rigori*, împotriva unor fapte cari s'au dovedit, totuși, că nu avea decât pecetea legitimității date de porunca unei conștiințe călite în focul credinții strămoșilor și de porunca sângelui vărsat pentru o mare dreptate istorică.

Niciodată nu s'a putut constata, în schimb, o acțiune desfășurată cu tot atât de mare zel, din partea oficialității statului, împotriva realului pericol pentru ființa Neamului nostru și anume: intelectualismul sec al masonismului ateu în lumea de sus și isterismul ipocritului bigotism al sectanților, cari sunt puși să înșele buna credință și să pângărească sufletele multor naivi din lumea țărănilor și muncitorilor noștri.

Cu toate acestea, era și este întotdeauna de datoria statului oficial, ca să nu trateze micșoros Biserica Neamului atunci când este cazul a se acoperi anumite aranjamente de trecătoare și prea deșartă „reușită” de suprafață, din slăbiciunea prea mare pentru „măriră omenească” — dar, niciodată, sau revoltător de puțin, cu gândul la acea neperitoare „glorie dela Dumnezeu” care, singură ea, impune oricărui reprezentant al unei funcțiuni sociale, la un moment dat în istorie, ca să sesizeze fiecare problemă în așa fel, încât capacitatea și efortul lui să dea ca rezultată a rostului uman unica *valorificare* reală, aceea a permanentei contingențe a vremelnicului cu veșnicia.

Pentru că terminologia aceasta — intenționat înșiruită pentru plinătatea de sine a sociologomanilor ahtiați după ipoteze stratosferice, dar prin excelență găunoși și surzi față de adevărul durerilor din atmosfera mai apropiată de destinul acestui Popor — poate indispuce, pe drept cuvânt, pe cititorii cari așteaptă dela semnatarul acestor rânduri convenita sârguință și pătrundere a „lucrurilor ce dor” mai ales aici, în Eparhia dela Marea cea mare, voiu lămuri chestiunea ce singur mi-am ales — considerând că trebuie să fie punctul de plecare al unei acțiuni bine studiate și organizate pe temeuri realiste, din partea oricărui misionar (și care preot și învățător nu trebuie să fie un deplin misionar, în lumea dela țară, *de unde se va ridica* cu toată vigoarea pârğa neputeziciunii împotriva satanismului din cealaltă lume pretinsă „luminată” ?!) — zic, voiu lămuri lucrurile prin exemplificări dela noi, asemănătoare celor de peste tot, și va trage, apoi, fiecare, aceeași concluzie, la care, nu eu, ci *adevărul* neclătinat, mă silește să ajung.

Lumea de sus, așa zisă „cultă”

Biserica, în Eparhia dela Mare, va da ceiace a se spune de pe-acum, înseamnă a face profeții, care să fie primite cu suris ironic și cu „compătămire”. Este această Eparhie pe acele meleaguri pe cari a propovăduit chiar „cel dintâi chemat Apostol”, Sf. Andrei, și pământul acesta — pe care P. C. Pr. C. Dron l-a numit „pământul sfânt” al Țării noastre — păstrează puteri tainice pentru timpurile de înflorire, la care trebuie să ajungă România întregită, al căror aluat se va da din neîntreruperea unui bimileniu de lucrare a Duhului Sfânt aici, pe deasupra și împotriva tuturor vicisitudinilor cari au fost.

Care este grija oamenilor Statului oficial pentru această Eparhie ?

— ! ? ? —

Dar a presei, a instituțiilor, cari sunt legate tot de misiunea oficială a statului în acest ținut ?

— Cu foarte puține și onorabile excepții, lumea aceasta de „conducători” sau „luminători” ai Dobrogei, par’că și-au făcut un program din *ponegrirea* reprezentanților de aici și o mândrie — așa fi zis un punct de „onoare”... dar,... — din indiferențism religios. În timp ce în alte părți, *laicii*, iau inițiative, organizează și

conduc mișcări *religioase* (ex. „Frăția Ortodoxă Română“ din Transilvania), atât pentru respectul ce-l poartă Instituției Maice și Ocrotitoare a Neamului, cât și dintr'un fundamental simț de datorie față de viitorul național... și, dacă vre-unul a ajuns la înalte funcții de stat sau chiar ministru, se grăbește să nu plece dela putere până n'a făcut mai întâi câteva biserici sau ajutoări în Eparhia sa — aici, a face o Catedrală la Episcopie sau o Reședință Episcopală, se pare lucru direct legat de „datoria“ unor asemenea laici ca să saboteze și să calomnieze, fără a cruța nici pe Chiriarh nici pe Referenți, pe nimeni.

Că există un deputat Fotino în județul Caliacra, ctitor de biserici, este o excepție care adeverește proverbul: „cu o rândunică nu se face primăvara“.

Natural, Biserica, având puteri dela Dumnezeu și daruri, nu dela oameni, așc cum a trecut prin atâtea greutăți, va mai trece și va străluci și peste îngâmfarea oarbă a unor bieți și mărunti contemporani.

Dar, Statul oficial, când este cazul să i se pună întrebarea: cum își justifică el rostul față de o asemenea lume care, prin indiferentismul și chiar dușmănia ce arată Bisericii, sapă și la temelii Țării? — statul ce măsură înțelege, să ia?

Răspunsul, tot cu o întrebare: Ce putem aștepta dela oficialitatea statului, față de lumea zisă „cultă“ dar masonizată și atee, când dictatura masonică lucrează din umbră ca să aibă la conducere numai, sau aproape numai, persoane tot masonizate?

Lumea de jos și haita sectelor

Să coborim dela lumea „înaltă“, acolo unde problema religioasă este *tolerată* încă numai ca o chestie de medicină: *narcotic* pentru *vulgul*, care trebuie stăpănit și imblânzit prin frica pe deșelilor ce i le promite „superstiția“ în care il ține lipsa „luminilor“ intelectualității *alfabete*.

Așa zic, cu bunăvoință, tot masonii și ateii — plini, totuși, de furtișaguri publice, de corupție libertină și de întunec intelectual — cari, nu se plâng, ci se bucură și stăruiesc cu cel mai diabolic zel *ca să nu rămână* acest popor în „superstiția“ *ortodoxiei străbune*, ci să se adape dela *părerile* religioase ale sectelor, în care nu este Capul și Centrul Domnul nostru Iisus Hristos cu Sfintele Taine și cu sărbătorile rânduite de Sfinții Părinții, ci Sămbăta talmudului neo-sinagogic și cuvântul rău înțeles al „Bibliei“ citite și interpretate după cum i se năzare fiecărui nou „iluminat“. Nu le place *unitatea*, pe care a păstrat-o ortodoxia *pentru viața noastră națională*.

Ce-i drept, pentru un Octavian Goga, poetul „pătimirii noastre“, ortodoxia înseamnă: „secretul unității de azi și al rezistenței noastre de mâine și de totdeauna. Sângele vărsat la Plevna, ca și sângele celor 800.000 eroi cari, prin jertfa lor, au săvârșit unirea, a fost sânge ortodox. Credem deci, că ortodoxismul devine un imperativ categoric, o dogmă de stat, un fel de charta

mașna a românismului, ideea de bază a statului român și fiecare om de stat are datoria imperioasă să se identifice rolului ei istoric și național. Credința noastră ortodoxă, care a fost în trecut temelie vieții noastre de stat, trebuie să continue a fi puterea militantă, în aceste zile de frământare“. („Țara Noastră“ — Anul XIII No. 725, Joi 1 Noembrie 1954).

Tocmai aceasta îi supără și-i deranjează pe „binevoitorii“ statului nostru, de aceea toată abilitatea și străduința le sunt concentrate pentru slăbirea și, dacă se poate, desrădăcinarea poporului din ortodoxie. Mijlocul excelent îl au priu secte.

Dar, oficialitatea statului nostru nu ia în serios nici acest pericol și nu îl extermină, nu pentru serviciul Bisericii — căci ea își cunoaște și-și îndeplinește rolul în toate direcțiile — ci în primul rând *pentru existența Statului*.

Cea mai puternică dovadă o avem în cazurile, care se petrec în deosebi în Cadrilater. Aci se fac colonizări. Se dă pământ la toți aceia cari sunt aduși ca să fie pioni ai românismului la frontiere. Nu li se cere, însă, să-și păstreze bogăția și rezistența sufletului: ortodoxia străbună. Cei mai mulți, cei mai periculoși și becnisnici dușmani ai românismului devin acești coloniști, cari trec la secte. Statul nu le face nimic, statul nu le ia pământul, care le-a fost dat pentru românism, nu pentru internaționalism americano-iudeo-comunisto-centrifug !!!

Pentru viitor vom semnala toate cazurile, pe cari le desprindem din rapoarte ce le primim și din constatările ce facem și personal, cu diferite ocazii, la fața locului — ca să ilustrăm că pericolul sectar vizează *statul românesc* în primul rând, și ca să subliniem cum *oficialitatea statului* nu sesizează *acest sens* al plăgii sectare ci, la orice denunțuri ale reprezentanților Bisericii, răspunde comod: „sectele sunt o mișcare religioasă și privesc Biserica, nu Statul“.

Natural, cât timp Statul nu va opri sectarismul prin *lege*, cum tot prin lege l-a tolerat, Biserica nu poate interpreta decât ca ipocrizie orice *bunăvoință* a Statului oficial, în acest sens, chiar și atunci când la rapoartele ce i se trimit de cler, ar răspunde... „am luat cunoștință, se vor lua măsuri“.

Când vom vedea că sunt desființate și urmărite *până la inexistență* „curențele subversive“ ale masonismului-ateu în lumea de sus și sectarismului în lumea de jos, Biserica va lua act și va proceda în consecință față de oficialitatea statului.

Până atunci, *adevărul* neclătinat, îi impune Bisericii și tuturor fiilor ei nefățarnici, să tragă o sigură *concluzie*:

„Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu poate fi batjocorit. Ce va semăna omul, aceea va și secera“ (Galateni 6, 7).

De aceea, fără a ne face iluzii despre *grija* oficialității Statului — pe ai cărui reprezentanți îi așteaptă mânia lui Dumnezeu, dacă vor nesocoti mult timp ființa și destinul românismului, pe care au pretenția că-l conduc la scop — noi, va trebui să lup-

tăm cu armele duhovnicești, pe cari le avem la îndemână. Fiindcă rugăciunea este cea mai puternică, se va începe cu rânduirea de slujbe, cu rugăciuni speciale pentru îndepărtarea plăgilor semnalate. Darul, pe care n-1 va aduce rugăciunea, de sus, ne va face buni și neînfricoșați mânuitori și ai sabiei cuvântului dumnezeesc, celui „cu două tășuri“. Slugile iadului să se indrepteze, sau... să piară „ca ceara dela fața focului“.

Pr. ILIE I. IMBRESCU-Balcic
Misionar Eparhial

BISERICA ȘI VIAȚA SOCIALĂ

Prin alcătuirea sa psihofizică, omul se înfățișează ca sinteză a celor două lumi, — a spiritului și a trupului. Așezat la hotarul lor și unindu-le în ființa sa, trăește cu trupul pe pământ, mărginit de timp și spațiu, iar prin sufletul său posedă negrăite prelungiri în lumea de dincolo de fire.

Pentru a armoniza însă, *realitatea* prezentă, cu *idealul* din viitor, omul va trebui să țină seama de trei factori esențiali, ce condiționează și garantează totodată, realizarea integrală a aspirațiilor sale: *Dumnezeu, societate, natură*.

Aceste idei normative alcătuiesc firele de urzeală a pânzei existenței umane, servind drept puncte de orientare în diversele sale ramuri de activitate. Axa centrală a acestora însă, cu valoare absolută, în jurul căreia se grupează toate pârghiile de susținere a vieții, este ideea *teocentrică*. Ea singură luminează, în noaptea veacurilor, idealul cel mai sublim spre care aspiră omenirea, sădind în suflete nebănuite puteri pentru realizarea lui.

Din această cauză, celelalte două valori enunțate, sunt în mod obligator subordonate celei dintâi. Le păstrăm totuși ca un „modus loquendi“, cu valoarea lor relativă, oridecâteori va trebui să definim mai de aproape formele de manifestare ale vieții sociale.

Păstrându-se un echilibru în valorificarea acestor idei normative de: Dumnezeu, societate și natură, o-

menirea va realiza o dezvoltare armonică și progresivă. Dinpotrivă, când se va exagera importanța celorlalte două: societatea și natura, alunecându-se către egocentrism sau cosmocentrism, va urma neîndoelnic un dezechilibru, o dezorientare în viața socială. Istoria este martoră a acestor triste experiențe, pe care omenirea le-a îndurat în cursul vremii.

*

Din nefericire însă, istoria se repetă, deoarece astăzi asistăm din nou la o deplasare a acestor valori sociale.

Amețit de uimitoarele progrese pe care le-a făcut știința, omul brodează în jurul ei nimb de slavă și i se închină ca unei noi divinități; dar cu toată mândria unei înalte civilizații, omenirea nu se simte mai fericită, mai sigură și mai stăpână pe ziua de mâine. Oricât de multe lovituri s'au produs, prin marele avânt pe care l-a luat industria, ele nu pot satisface dorințele nesățioase ale mulțimilor înfometate. Și această neostoită alergare după pâine, nu este altceva, decât blestemul căzut asupra unor oameni, cari și-au uitat de Dumnezeu.

Hotărît lucru, ne aflăm în fața unui dezechilibru de puteri și de generală dezorientare, când rolurile vieții ne poartă fără țintă încoace și încolo, gata să ne arunce, în genurile ce se deschid deoparte și de alta. Orice organizație socială, de cultură, de civilizație, de educație, născută din mănunchiul de alese gânduri, cu importantul rol al întremării noastre, se găsește astăzi de mult răslețită de făgașul inițial și fi-resc al înjghebării ei. Orice merinde a traiului nostru, ni se dă din recolta unor ogoare părăsite, în care-a ncolțit sămânța necredinței.

Suntem deci la o cotitură istorică, spiritele sunt în suspensie, căutând forme noi de viață... dar unde să le găsească? Toate proiectele specialiștilor în reforme sociale au dat greș: sunt falimentare.

Toți savanții și toți suveranii Europei pot să se adune în congres pentru a chibzui asupra măsurilor de luat spre a aduce fericirea popoarelor lor; dacă ei

tăm cu armele duhovnicești, pe cari le avem la îndemână. Fiindcă rugăciunea este cea mai puternică, se va începe cu rânduirea de slujbe, cu rugăciuni speciale pentru îndepărtarea plăgilor semnalate. Darul, pe care ni-l va aduce rugăciunea, de sus, ne va face buni și neînfricoșați mânuitori și ai sabiei cuvântului dumnezeesc, celui „cu două tășuri“. Slugile iadului să se indrepteze, sau... să piară „ca ceara dela fața focului“.

Pr. ILIE I. IMBRESCU-Balcic
Misionar Eparhial

BISERICA ȘI VIAȚA SOCIALĂ

Prin alcătuirea sa psihofizică, omul se înfățișează ca sinteză a celor două lumi, — a spiritului și a trupului. Așezat la hotarul lor și unindu-le în ființa sa, trăește cu trupul pe pământ, mărginit de timp și spațiu, iar prin sufletul său posedă negrăite prelungiri în lumea de dincolo de fire.

Pentru a armoniza însă, *realitatea* prezentă, cu *idealul* din viitor, omul va trebui să țină seama de trei factori esențiali, ce condiționează și garantează totodată, realizarea integrală a aspirațiilor sale: *Dumnezeu, societate, natură*.

Aceste idei normative alcătuiesc firele de urzeală a pânzei existenței umane, servind drept puncte de orientare în diversele sale ramuri de activitate. Axa centrală a acestora însă, cu valoare absolută, în jurul căreia se grupează toate pârghiile de susținere a vieții, este ideea *teocentrică*. Ea singură luminează, în noaptea veacurilor, idealul cel mai sublim spre care aspiră omenirea, sădind în suflete nebănuite puteri pentru realizarea lui.

Din această cauză, celelalte două valori enunțate, sunt în mod obligator subordonate celei dintâi. Le păstrăm totuși ca un „modus loquendi“, cu valoarea lor relativă, oridecâteori va trebui să definim mai de aproape formele de manifestare ale vieții sociale.

Păstrându-se un echilibru în valorificarea acestor idei normative de: Dumnezeu, societate și natură, o-

menirea va realiza o dezvoltare armonică și progresivă. Dinpotrivă, când se va exagera importanța celorlalte două: societatea și natura, alunecându-se către egocentrism sau cosmocentrism, va urma neîndoelnic un dezechilibru, o dezorientare în viața socială. Istoria este martoră a acestor triste experiențe, pe care omenirea le-a îndurat în cursul vremii.

*

Din nefericire însă, istoria se repetă, deoarece astăzi asistăm din nou la o deplasare a acestor valori sociale.

Amețit de uimitoarele progrese pe care le-a făcut știința, omul brodează în jurul ei nimb de slavă și i se închină ca unei noi divinități; dar cu toată mândria unei înalte civilizații, omenirea nu se simte mai fericită, mai sigură și mai stăpână pe ziua de mâine. Oricât de multe lovituri s'au produs, prin marele avânt pe care l-a luat industria, ele nu pot satisface dorințele nesățioase ale mulțimilor înfometate. Și această neostoită alergare după pâine, nu este altceva, decât blestemul căzut asupra unor oameni, cari și-au uitat de Dumnezeu.

Hotărît lucru, ne aflăm în fața unui dezechilibru de puteri și de generală dezorientare, când rolurile vieții ne poartă fără țintă încoace și încolo, gata să ne arunce, în genurile ce se deschid deoparte și de alta. Orice organizație socială, de cultură, de civilizație, de educație, născută din mănunchiul de alese gânduri, cu importantul rol al întremării noastre, se găsește astăzi de mult răslețită de fâgașul inițial și fi-resc al înjghebării ei. Orice merinde a traiului nostru, ni se dă din recolta unor ogoare părăsite, în care-a ncolțit sămânța necredinței.

Suntem deci la o cotitură istorică, spiritele sunt în suspensie, căutând forme noi de viață... dar unde să le găsească? Toate proiectele specialiștilor în reforme sociale au dat greș: sunt falimentare.

Toți savanții și toți suveranii Europei pot să se adune în congres pentru a chibzui asupra măsurilor de luat spre a aduce fericirea popoarelor lor; dacă ei

nu primesc pe Hristos și Biserica Sa în sala deliberărilor și nu se vor inspira în reformelor sociale, dela principiile vesnic permanente ale Sfintei Scripturi, mai mult decât din eruditele tratate de economie politică, supuse contingențelor de timp și loc, nu vor isbuti să realizeze nimic altceva, decât o ocazie de sgomotoasă și costisitoare vorbărie.

Inspăimântată și constrânsă de aceste aspre realități, omenirea se 'ndreaptă spre Biserică, cerând dela ea stabilirea punctului cardinal, spre care trebuie să se orienteze de-acum înainte; căci ea singură posedă nu numai idealul cel mai desăvârșit pe care să-l impună tuturor, dar și forțelor vii și creatoare pentru realizarea lui.

La rândul său, Biserica nu poate și nu trebuie să rămână nepăsătoare la mișcările și la prefacerile cărora este tributară omenirea. Ea trebuie să cunoască și să îndure, în cursul vremurilor, sguduirile și schimbările societăților omenești, pe care le adumbrește. Păstrând cu vigență comoara învățăturilor evanghelice, ea trebuie să știe totdeauna s'o chivernisească în vederea țărilor eterne, dar cu nimerite aplicări și cu luminoasă înțelegere a momentelor sociale în perindare.¹⁾ Deaceea astăzi, mai mult ca oricând, Biserica are prilejul să dovedească tuturor scepticilor, că tezaurul creștin, pe care-l administrează, este scutit de anacronism și că poate reedită grandioasa revoluțiune, pe care a determinat-o la ivirea Fiului lui Dumnezeu în lume.

Creștinismul poartă astfel în sânul său o permanentă și nebănuită putere de reînnoire, ce pătrunde regeneratoare în toate celulele organismului social.

*

Se pare de la un timp că lumea a 'nțeles că fără Iisus nu se poate face nimic, și deaceea observăm în Occident puternice mișcări sociale, cu deosebite preocupări de problemele religioase: este ceea ce cunoaștem sub numele de creștinism social.

Reprezentanți autorizați ai lumii întregi, clerici și laici, se adună în congrese internaționale, pentru a

1) G. Galaction în „Solidaritatea“ an I Nr. 3—4 pag. 126.

discută cu autoritate și competență, problemele cele mai de seamă, care necesită o cât mai grabnică rezolvare. Amintim doar pe cele mai de seamă :

a). Mișcarea creștinismului practic asupra vieții și a muncii.

b). Uniunea păcii prin Biserică.

c). Alianța mondială pentru înfrățirea popoarelor prin Biserică.¹⁾

Creștinismul social ia deci atitudine hotărâtă și-și propune să caute mijloacele cele mai potrivite de a restabili ordinea socială, pe baza principiilor eterne și tradițiilor istorice ale civilizației creștine, prin care s'a creiat tot ce este bun și durabil în lume.

Biserica va trebui astfel să înțeleagă chemarea vremii, să lase aristocratica seninătate dintr'o cetate de fildeș, unde vuetele surde ale durerii nu pot pătrunde, și să pornească jos, în mijlocul poporului, la luminarea cea sfântă a idealului social¹⁾, redeşteptând conștiința socială și pregătind o eră nouă.

*

Ocolirea doctrinei creștine nu poate aduce cu sine netezirea asperităților, ce inevitabil există între diversele grupuri de oameni, cari reprezintă diferite ramuri ale activității sociale, căci numai ea pune în sufletele secătuite și ateie, un ideal sublim și transcendent, și cordonează acțiunile tuturor în acest sens.

Dacă însă oamenii nu se unesc în jurul operei comune, destinată să întreacă forțele casnice, să învingă moartea și să restabilească viața universală, dacă nu creiază o nouă așezare omenească, având la temelie „piatra din capul unghiului“, împărăția lui Dumnezeu va fi departe de a se realiza între oameni....

Zidarii vieții sociale să ia aminte, ca nu cumva nebăgând-o în seamă, să ridice edificiul social pe nisip !....

Diacon Gh. M. Sorescu

NOTĂ. — Articolul acesta este începutul unei serii întregi, ce vor apare succesiv în revistă. In ele voiu căuta să analizez diferite aspecte ale societății actuale, căntând a le da o rezolvare în spirit creștin.

1) Asupra acestora a se vedea mai pe larg în Cursul de Indrumări misionare al D-lui Prof. Dr. V. G. Isfir pg. 119—131.

1) Prof. Dr. V. G. Isfir în „Solidaritatea“ an I Nr. 1 pg. 2.

RUINA MORALĂ DIN ȚARA SOVIETELOR*)

Contele V. N. KOCOVTOV

II

Distrugerea familiei

Ura împotriva trecutului și religiunii, frica de influența ce-o pot exercita unii asupra altora bărbatul și femeia, părinții și copiii, hotărîrea luată de-a distruge vechile forțe sociale, lămuresc înverșunarea cu care, dela întronarea sa, puterea bolșevică a dus lupta împotriva familiei în chipul cel mai violent, ceiace nu s'a mai văzut în nici o țară și'n nici o epocă.

Conducătorii partidului consideră familia ca obstacolul principal în realizarea utopiilor lor: deci trebuința de-a fi distrusă. Deacum înainte va fi înlocuită prin partidul comunist. „Copilul aparține societății, deci partidului comunist”, declară paragraful 79 din *Abecedarul comunist*, alcătuit de Buharin. „Familia trebuie să fie înlocuită prin partidul comunist”, spune juristul sovietic Goasbarg**), care a condus studiile pregătitoare referitor la legislația căsătoriei. „Partidul comunist este tatăl nostru, secțiunea feministă a Sovietelor este mama noastră, așa sună cuvintele unui dintre cupletele *Marșul pionerilor roșii*, pe cari le 'nvață copiii din U. R. S.S. ca să le cânte. „Nicio revoluție nu va fi posibilă atîta timp cît familia și spiritul familiar vor dăinui... Familia este o instituție burgheză născocită de Biserică... „Trebuie să distrugem familia”, proclamă congresul federației feministe comuniste din 1924. „Famiiliile, declară vestita comunistă, d-na Kolontai, acum ambasadoare în Norvegia, sunt bărbatul și femeia uniți între ei și despărțiți de colectivitate. Avem nevoie de așa ceva? Desigur că nu”.

În lupta angajată contra lui Dumnezeu și Credinței, statul comunist se izbește de familie și de căsătorie considerate de Biserică ca o taină: contra acestora se 'ndreaptă toate puterile. „Acțiunea comuniștilor se exercită contra tuturor instituțiilor inspirate de vreun principiu religios, zice d-l P. Chaplet, autorul unei lucrări excelente despre legislația sovietică în materie de familie.***) Prima, cea mai veche, cea mai primejdioasă, este familia... Familia este primejdioasă în ochii bolșevicilor, căci ea este nedespărțită de o mistică incompatibilă cu aceia care îngrădește cultul idealului revoluționar. Spiritul familiar, care este opera creștinismului, este

*) Studiu apărut, în „Revue des deux mondes”, între anii 1928—1931.

**) *Drepturile căsătoriei și familiei*, pag. 143.

***) *Familia în Rusia sovietică*, Paris 1929, p. 19-20.

de o esență contrară, prin origina și natura sa, învățământului lui Lenin, care nu poate să-l admită... Este vorba de-a răsturna icoana și de-a ruina prestigiul religios al părintelui pentru a face loc unui misticism nou care să se infiltreze în suflete“.

Familia este suspectă pentru puterea bolșevică, pentru că ea este un stat în stat, o insulă mică, pe care individul, cu membrii familiei, poate să stea la o parte de restul societății. Ori, niciun paravan nu trebuie să stea între stat și individ, care trebuie să rămână singur în fața comunismului spre a fi mai bine modelat după principiile și legile sale. „Familia, după cum observă încă d-l Chaplet, vatămă funcționarea de-săvârșită a colectivismului integral. Individul nu trebuie să mai recurgă decât la colectivitate. Aceasta va asigura traiul proletariatului întreg. Oricine ar putea să ndepărteze pe vreun membru al mării comunității, din care face parte și care și-a luat sarcina să-i satisfacă nevoile și cerințele sale, trebuie să fie suprimat fără milă... Familia constituie un obstacol și de urgență trebuie făcut ca ea să dispară“.

Nu este fără însemnătate de-a reaminti aici, în câteva cuvinte, care era statul familiei în legislația rusă înainte de război. Noi vom fi ajutați de studiul, privitor la acest subiect, al juristului distins, d-l Schefter.*)

Fără'ndoială religia avea rolul principal în căsătorie; Biserica era singura chemată s'o celebreze, de oarece avea însărcinarea să țină registrele stării civile; însă legislația rusă, în materie de drept familiar, era foarte liberală, cu mult mai mult decât codul lui Napoleon și alte legiuri din Apus. Nu există incapacitatea femeii măritate, a cărei emancipare civilă datează din sec. XVIII-lea; regimul de separația averii între soți, ca și între părinți și copii.

Nu numai divorțul n'a fost interzis niciodată de dreptul canonic ortodox, ci cazurile, în care era admis, erau cu mult mai numeroase cum nu se'ntâmplă, de pildă, în legea franceză de astăzi.

Autoritatea paternă nu era acordată decât tatălui și mamei, cu excluderea celorlalți ascendenți. Fără 'ndoială, după „Corpul legilor civile“, situația copiilor naturali era mizerabilă. Adăugăm că apărarea, înscrisă n lege ca să fie legitimă, a rămas întotdeauna literă moartă. Legea din 12 Mai 1891 admisesese legitimarea *per subsequens matrimonium*. O altă lege, din 3 Iunie 1902, ameliora încă situația. În scurt, legea urmărea să acorde copiilor naturali aceleași drepturi ca și copiilor legitimi.

Impotriга acestei legiuri a familiei a fost îndreptată si-

*) Studiul d-lui Scheftel, asupra *Dreptului familiei în Soviete*, face parte din *Tratatul de drept civil și comercial al Sovietelor*, din care noi am luat multe cunoștințe interesante pentru cari îi exprimăm aici mulțumirile noastre.

lința puterii sovietice. Ceeace s'a avut în vedere a fost însăși concepția despre familia legitimă în general, temelia organizației sociale din toate statele moderne. Într-un curs, destinat studenților americani, profesorul francez Ch. Lefebre definește astfel familia: „O grupare naturală alcătuită pentru asigurarea perpetuității, conservarea și educația generațiilor următoare”. Și Paul Janet, în cartea sa *Familia*, scrie: „Familia completează și perpetuă ființa noastră: ea se întinde în spațiu și în timp... Familia este înfățișată, de unii ca sclavia femeii și tirania bărbatului. Familia, dimpotrivă, este frâul bărbatului: este regula impusă egoismului său asupra voinței sale insultătoare, poftelor josnice, ușurinței închipuirilor... Sprijinită pe iubire și datorie, pretinsă de demnitatea femeii și siguranța copiilor, garantată de societate și de Dumnezeu, familia este veșnică”.

Față de această concepție despre familie, care este aceea a tuturor națiunilor civilizate, s'o așezăm pe aceea a Sovietelor. Acestea desființează orice deosebire dintre un simplu „concubinaj” și căsătoria legitimă, și distrug orice autoritate ca soți și părinți. D-l Jac Lyon, care este departe de-a fi sistematic ostil Sovietelor, recunoaște totuși, expunând în cartea sa *Rusia Sovietică*, concepția sovietică despre familie, că este o „concepție generală grozav de displăcută pentru spiritele latine la cari au rămas, așa de puternice și respectate, tradițiile și legăturile familiare”.

La rândul său, d-l Chaplet constată că „legile externe, intangibile, fără cari familia nu se poate concepe, au fost călcate în picioare de Soviete. Legea statului a fost înlocuită de aceea a partidului și cu pretențiile unei dogme...”

La mijlocul drumului : Codul din 1918*

Cele dintâi măsuri legislative, ale guvernului sovietic, privind organizarea familiei, sunt luate la două luni după luarea puterii de către bolșevici. Este vorba de decretul din 18 Dec. 1917 referitor la „căsătoria civilă, copiii și organizarea registrelor actelor stării civile”, și decretul din 19 Dec. 1917, referitor la „desfacerea căsătoriei”.

Anul următor, la 15 Sept. 1918 a fost decretat „Codul legilor referitor la actele stării civile, dreptul căsătoriei, familiei și tutelei”.

Decrete și cod realizau libertatea absolută a divorțului, egalitatea completă între femeie și bărbat, ca și între copiii ieșiți din căsătorie și copiii naturali. Preocuparea, cea mare a legiuitorului, era de-a ridica căsătoriei orice caracter religios. După codul din 1918, căsătoria religioasă, dacă nu este pre-

(* Am folosit, pentru acest capitol, studiul d-lui Scheffel și cartea d-lui Chaplet citate mai sus.

cedată nici urmată de căsătoria civilă, nu angajează nici drepturi nici datorii pentru persoanele, cari o contranctează.* *)

Unele dispoziții arătau acest caracter antireligios. De pildă, articolele cari declarau că „deosebirea de religione dintre persoanele, cari doresc să se căsătorească nu-i o piedică pentru celebrarea căsătoriei“ (art. 71); „monahismul, preoția sau diaconia nu sunt o piedică la efectuarea căsătoriei“ (art. 72); „nu este oprit contractarea căsătoriei persoanelor, cari au jurat pentru viața celibatară, chiar dacă aceste persoane sunt reprezentanții clerului alb sau negru“ (art. 73).

Însă codul din 1918 se oprea la jumătatea duumului. Dacă nu recunoștea căsătoria decât legătură (dintre soți) după prescripțiile legii, — „Numai căsătoria civilă, înregistrată în formele legale, acordă drepturi și datorii soților“, — aceasta nu era numai din respectul căsătoriei legitime, ci mai mult din frica de-a servi astfel influenței Bisericii. Goașbarg, care a jucat rolul de căpetenie în alcătuirea acestui cod, o mărturisește în cartea sa, *Dreptul comparat al familiei****). El citează aici părerea lui Naquet considerând ca imposibil de-a decreta desființarea căsătoriei, atâta vreme cât sunt în vigoare prejudecățile actuale, căci, în aceste condițiuni, distrugerea căsătoriei n'ar profita decât pentru căsătoria religioasă.

Și el scrie: „Dacă era părerea lui Naquet în ceceae privește Franța, după un timp aproape de o sută ani a căsătoriei laice civile, desființarea căsătoriei din Rusia, imediat după un regim curat religios, nu va însemna altceva, decât lipsirea poporului de influența clerului „Guvernul sovietic a chibzuit deci prudent de-a răbda. Însă, în 1925, el a alcătuit proiectul unui nou cod al familiei, de data aceasta realizând în totul concepțiile sale în materie de căsătorie și de familie, suprimând orice deosebire între concubinaj și căsătoria legitimă.

Proiectul a fost, în cursul anilor 1925 și 1926, supus unei discuțiuni în presă, în nenumărate întruniri locale ale Sovietelor și'n sfârșit în congresul XII-lea al comitetului central executiv panrus. Aceste discuțiuni au arătat că opinia publică, mai ales cea dela țară, era adânc alarmată de nouile proiecte ale Guvernului. În regiunile rurale, după o serie de întruniri, au fost rostite glasuri pentruca numai căsătoria legitimă înregistrată să fie recunoscută, ca transcrierea în actele stării civile să rămână obligatorie, ca nicio cerere de divorț să nu fie aprobată decât pentru motive serioase.

În cursul desbaterilor comitetului central executiv, s'au ridicat mult glasuri spre a combate cu înverșunare dispozi-

**) Laicizarea căsătoriei făcea, de altfel parte din programul guvernului provizoriu.

***) Scheffel. op. cit. p. 289.

țiile proiectului. Unul dintre delegații țărani a declarat : „Nu voim să se producă la sate scandalul dela orașe : părăsirea femeilor și copiilor. Transcrierea este o piedică pentru abuzuri. Judecătosul trebuie să aibă însărcinarea de-a desface căsătoriile și de-a hotărî dacă motivul de divorț este valabil sau nu“.

Un alt delegat a spus : „Admiterea căsătoriei netranscrisă înseamnă favorizarea poligamiei“. Delegatul din Daghestan a mers și mai departe și a cerut ca orice căsătorie netranscrisă să fie considerată ca un delict și pedepsită ca atare. Delegatul Siberiei a afirmat că, în toate întrunirile muncitorilor, la cari a luat parte, majoritatea s'a rostit în favoarea transcrierii.

Iată, de altă parte, câteva extrase din scrisorile publicate de ziarul *Pravda*. Dela țăranul Șumilov : „Dacă se adaptă proiectul de lege, numărul cazurilor de poligamie va merge sporind. Trebuie să ținem seama de starea înapoiată a populației dela țară. Această populație socotește că legea va fi un izvor de poligamie, nenorociri, înjosire morală, degenerare“. Dela țăranul Luchianov : „Pentru a evita depravarea tineretului, trebuie să promulgăm legi severe referitor la căsătorie“.

Dela țăranul Matveev : „La noi, lucrurile se petrec foarte simplu : astăzi te-ai căsătorit și mâine te-ai despărțit : aceasta nu ne place“. Un membru al partidului comunist, Prosvimov, constată că „țăranii acuză guvernul că este cauza părăsirii femeilor de bărbați și sporirii divorțurilor, cari ating cifre necunoscute în epoca țaristă“.

Un ziarist, d-l Aleinikov, adaugă : „Țăranii din târgul Bonducovski cer ca divorțul să fie greu de obținut : vor fi atunci mai puțini aventurieri și mai puțină demoralizare“.

„Bărbatul, adaugă o țărană, poate să se însoare de 366 ori pe an și, prin urmare, să dea vieața la un număr corespunzător de copii“.

Desigur, guvernul sovietic a trecut înainte și, cu toată această atmosferă ostilă proiectului a făcut să fie votat, la 19 Noembrie 1926, de către congresul XII-lea al Sovietelor. Noua lege a intrat în vigoare la 1 Ian. 1927. Ea se deosebește puțin de proiectul primitiv, fără ca cele câteva conversiuni făcute opiniei publice să fi modificat nici fondul nici trăsăturile generale. Codul din 1926, aplicând *ad litteram* principiul ideologiei bolșevice, adică ștergând orice deosebire dintre căsătorie și concubinaj, a dat lovitura de grație familiei legitime.

trad. preot Ec.
CORNELIU GRUMĂZESCU

CRĂCIUNUL

I

*Prin ceruri : zarvă și lumină ;
Pe bolta'ntins'o stea virgină.
Din fund de lume
Au pornit
Trei Crai, din răsărit.
La târlă, mieii s'au culcat ;
C'un heruvim s'au pus la sfat
Păstorii vremurilor sfinte.
Alături un dulău cuminte
Se miră singur, în neștire,
De vestea ce le-a fost adus
Că'n iesle s'a născut Iisus.*

II

*La vatra veche stă bunica ;
În poala-i caldă : nepoțica ;
Din slavă se aștern,
Duium,
Fluturi de omăt pe drum.
Prin sat e larmă și e svon :
Câinii se ceartă'n unison,
Căci—după obicei străbun—
Azi se vestește „Moș Crăciun“.*

Diac. CONST. STAICU
Sf. Episcopie -- Constanța

DURERE

„DIN PRISOSINȚA INIMII”
volum în pregătire

Nu te-am dorit,
Dar, nici nu te alung...'
De-mi pregătești ne'ntârziat prohod
Bine-ai venit!
E lung
Pridvoru 'n care
Mă va jeli nedumerit
Norod ?
Ori, n'are
Nici maica loc
S'aprind'o lumânare
La căpătâiul făr'noroc ?
Mă porți pe-un drum așa de greu!—
L-am mâniat și eu
Pe Dumnezeu
Prea mult...
Spun
Bătrânii
Că tu, ești doică înțeleaptă
Și-i bine să te ascult...
Dar, cine-i bun.
Să-ți iea povara mâinii
In carul ei
Când te așteaptă,
Tăcerea, fără zâmbet ?
Nu te-am dorit,
Dar nici nu, te alung,
De-mi pregătești ne'ntârziat prohod—
Bine-ai venit !
E lung
Pridvoru 'n care
Mă va jeli nedumerit
Norod ?
Ori, n'are
Nici maica loc
S'aprind'o lumânare
La căpătâiul făr'noroc ?...

Pr. Ilie I, Imbrescu
Balciș

ETIMOLOGIA CUVÂNTULUI „CRĂCIUN“

Două sunt etimologiile ce se dau pentru acest cuvânt: a) carnationem (Diculescu, Vechimea creștinismului la Români, p. 19 sq.) și b) calationem (Papahagi). Primul termen, fiind de origine pur creștină și, ca atare, apărut târziu în limba noastră, n'ar fi avut nici vremea suficientă—spun filologii—și nici posibilitatea să sufere complicatele schimbări fonetice, ce se cer pentru ajungerea la forma de azi „Crăciun“. Dimpotrivă, al doilea termen — calationem—e de origine păgână și de evoluție populară, așa că schimbările, prin cari a trecut, ca să devie „Crăciun“, au avut și timp și prilej să se întâmple. D-l P. Papahagi a dovedit că vorba „Crăciun“ vine dela calatio (—onem), care nu era altceva decât convocarea poporului de către preoții păgânii, în prima zi a fiecărei luni, cu scopul de a se anunța sărbătorile din acea lună.

Prin extindere, s'a numit așa însăși serbarea în legătură cu calatio, Nașterea Domnului, care se prăznuia—de fapt—la câteva zile (6 Ianuarie) după zi' ntâi a lunii respective.

D-l Papahagi explică, deci, această denumire printr'o simplă apropiere în timp a celor două sărbători: „calatio“ păgână și „Nativitatea“ creștină, ceeace, însă, după Pârvan, nu e satisfăcător. Intr'adevăr, trebuie menționat că cea mai însemnată „calatio“ era cea dela începutul anului, 1 Ianuarie. Creștinii serbau Epifania la 6 Ianuarie, odată cu nașterea Domnului. După consiliul dela Niceia, patriarhul de Alexandria anunța, în această zi—Nașterea Domnului (6 Ianuarie, care era și începutul anului)—, sărbătorile mobile: data Paștilor și Păresimile. Această anunțare a sărbătorilor mobile de peste an trebuie să fi părut păgânilor, de curând creștinați, în totul asemănătoare „calatiei“ lor de mai nainte și numiră, astfel, sărbătoarea Nașterii calatio. Denumirea aceasta, care, firește, n'a putut pleca

din sânul bisericii oficiale, a fost folosită de misionari ca mijloc de popularizare rapidă a sărbătorilor creștine, printre păgânii de curând convertiți. Explicarea lui Pârvan este, după cum se vede, cea mai plauzibilă dintre toate, câte s'au dat referitor la cuvântul „Crăciun“.

Diac. CONST. STAICU

Sf. Episcopie — Constanța

CUVÂNTARE

ținută la Inmormântarea Preotului Gheorghe Preoteșcu — înmormântat în ziua de 20 Octombrie a. c., în curtea Bisericii sale — din Adamclisi

Intristare Adunare,

Moartea ne-a răpit fără de vreme păstorul sufletesc, când el avea încă datorii de împlinit și noi nevoie de tovarășia și sfaturile lui. Tainele Dumnezeirii sunt adânci, ne-nvață legea noastră, iconomia divină nepătrunsă. A fost, desigur, în rânduielele cerești să rămânem noi văduviți și o copilă orfană. Ne plecăm în fața sorții și ne vom mângâia în copleșitoarele dureri.

Viața Părintelui Gheorghe a fost pilduitoare cași Evanghelia, căreia i-a slujit — cu credință — timp de aproape patruzeci de ani.

Tânăr moldovean — din țara dreptelor credințe ; — cu sufletul nemuritorilor lui înaintași de viață sacerdotală ; cu diploma de Seminar și nădejdea creștină'n suflet — descindea visător Preoteșcu Gheorghe pe meleaguri înțelenite de Dobroge poligenă — prin 1896 — primind darul și harul preoției lui Christos.

La Vlahii, la Cocargea și la Adamclisi, neastâmpărul unui suflet de sacrificiu își căuta făgaș nezăuințelor lui evanghelice și l'a găsit la noi. A fost învățator, în vremi depărtate și împrejurări neprielnice și — a fost preot întotdeauna. Preot — după tipicul pravoslavnicilor noștri protopărinți — cu duhul blândeții, în cugetul adevărului, cu devotamentul apostolic. A slujit, cu timp și fără timp, virtuților creștine — cu vorba și cu fapta.

L'am cunoscut de multă vreme. Încă de copil. Și mi-a rămas în minte întotdeauna, icoana blândeții lui — care te — apropia și dezarmă.

În vremea războiului, l'am întâlnit în refugiu, unde i-am constatat și admirat tenacitatea crezului în izbânda cauzei românești și recuperarea Dobrogei invadate. Avea încredere în destinele neamului și populariza fără răgaz curajul și intuiția izbânzii generale. Sacrificiile făcute de noi toți și de el—prin delăsarea averilor și părăsirea căminurilor—erau pentru părintele Gheorghe, ispășiri divine și nu'nsemnau nimic în fața idealurilor, pentru care porniserăm la luptă.

Eră nu numai apostolul Evangheliei, cu care peregrină, conducându-și familia pe plaiuri molovene, în lipsuri pe care le tăcea, dar și apostol al românismului și năzuințelor noastre naționale.

L'am regăsit apoi—1918—la Adamclisi—unde o prietenie mai presus de orice interese omeneste ne-a legat indisolubil. Și eu, cași păstorii lui, am găsit, în vremi de turburări sufletești, la el—un sfat și—un cuvânt de mbărbătare. Așa cum îl știam din vremea războiului, așa l'am regăsit. Omul tenace și răbdător în suferinți; cerbicos în cercările soartei; încorijibil în nădejdi de vremi mai bune.

I-am cunoscut aici și-o altă latură nemuritoare a personalității lui: puterea extraordinară de muncă, la care s'adăogă și-o completă dezinteresare de cele materiale.

A primit cu nsuflețire ideea înființării Gimnaziului local și s'a angajat la el cu o muncă creatoare, pe care n'au scăpat să n'o fi recunoscut Directorul însuș al Invățământului secundar—D-l Constantin Kirițessu—și Directorul Cassei Școalelor—D-l Alesseanu—în procese verbale elogioase, care au rămas. Inițiat în studii religioase, n'a pregetat să se angajeze a predă celor patru clase gimnaziale, științi naturale—în condiții pedagogice remarcabile și cu rezultate, care l'au dus la distincțiuni. Materii aride și dificile, erau însușite de el prin lecturi personale perseverente și apropiate elevilor—apoi—cu dărzenie ce antrană tot corpul didactic al școlii.

Pentru profesori, eră figura cea mai simpatică și care radia frăție; pentru elevi, duhovnic și prietenul, la care ape-lau în toate năcazurile lor școlărești.

Ani în șir, viața lui s'a împărțit, cu generozitate, între Gimnaziu—Internate—Biserică și—activitate pastorală.

Ca păstor, sătenii știu câtă omenie și câtă creștinească cuminenție radia părintele lor—în toate ocaziile—și'n 40 de ani, vreme în care toți până la această vârstă au trecut prin cristelnița lui și peste această vârstă prin cununile lui, n'a fost prilej, în care generozitatea și dezinteresarea lui de ce-i dă omul—la ierurghii—să nu se vădiască cu prisosința, care-l făcea tot atât de respectat.

El se jenă când îi plătia servicii prestate și nu știă cum să treacă mai repede peste astfel de momente, care—pentru el—erau pur și simplu penibile. În 40 de ani, banul nu l'a ademenit și'n tot atâta vreme, viața lui—consequent pildui-

toare — nu s'a lăsat târîtă de mirajul îmbogățirii dela cei săraci și suferinzi.

Mare suflet și mare pildă pentru păstoriți și pentru păstoriile sufletești de pretutindeni.

Au trecut peste părintele Gheorghe necazuri, care-și găsesc — poate — asemănare numai în lumea cărților, cărora el le slujia. Pierderea unei soții în puterea vârstei; pierderea a doi fii studenți universitari talentați și promițători; moartea unei fiice, numai câțeva vreme după căsătoria ei și câte — câte alte mai mici cercări, care să umple deabinelea paharul amărăciunilor lui.

Eră parcă fatal, pe măsura valorificării înaltelor lui calități prin activități publice altruiste, pe — aceeași măsură loviturile i se îndesiau și-i creșteau în intensitate și profunzime. Dumnezeu îl iubia — Dumnezeu îl cercă.

El însă, — Preotul Gheorghge — primia cele rele — cum primia și cele bune înfinit mai mici — și, cu suflet îndurerat și îndoliat, își ținea drumul muncii și predicii evanghelice creștine.

Se miră o lume de răbdarea și tenacitatea lui și prin asta el își trăia, nu numai propagă prin vorbe Evanghelia lui Christos.

Nu mai amintesc activitatea lui la ridicarea Monumentului Eroilor — din centrul satului — inițiativa și construirea Bisericilor din Adamclisi și Zorile — ridicarea din temelii a școlii primare — înființarea și conducerea permanent deinteresată a Băncii Populare — căci din principiu orice inițiativă locală găsea în Preotul Gheorghe un raliator și — un animator.

Țara l'a cunoscut și țara l'a răsplătit prin distincțiuni, pe care i le-a dat în „Răsplata Muncii pentru Biserică“, pentru școală, Serviciul credincios și altele.

Pierderea Părintelui Gheorghe este pentru noi uluitoare. Ea lasă un gol pe care urmașul cată a fi prea bun, prea blănu, prea muncitor și prea identificat cu Evanghelia, ca să-l poată umple. Pe măsura trecerii vremii, figura Părintelui Gheorghe Preoteșcu se va proiecta mai evident în proporții istorice pentru regiunea noastră și pe aceeași măsură noi îi vom simți tot mai mult lipsa.

El ne-a învățat și ne-a pliduit să ne consolăm în dureri — cum a făcut-o el. Ne vom mângâia cu greu și multă vreme ne va trebui.

Biserica lui scumpă — din care a făcut nu o tarabă, ci un amvon — îl primește în sânul ei drept — ca pildă de viață evanghelică și ca simbol al grațitudinii ei. Enoțiașii de ieri, de azi și de mâine se vor descoperi cu evlavie în fața mormântului vorbitor al părintelui Gheorghe și vremile vor mărturisi despre vrednicia lui. Se cuvine să nu uităm figura sfântă a Părintelui Gheorghe, să-l povestim tuturor și să-l talmăcim ur-

mașilor. Căci—după Scriptură—el lupta cea bună s'a luptat, călătoria a săvârșit, credința a păzit.

Ne plecăm smeriți în fața rămășițelor lui pământești și cu ultima salutare rugăm pe Dumnezeu să-l așeze în ordinea aleșilor, căci i-a slujit cu credința și perseverența celei mai evanghelice slugi.

Dumnezeu să-l ierte.

ION DINU, avocat

La moartea Prea Sfințitului Arhiepiscop Platon Ciosu Ploeșteanu

A M I N T I R I

Era în 1883, toamna. În urma concursului pentru burse, la seminariul din Roman, fusesem și eu declarat elev *intern*, în clasa I.

Seminariul era instalat — cu chirie—în casele *Ghițescului*, de lângă biserica Precista-mică. În dormitorul, unde mă pusese pe mine, erau și elevi de clasa II. Alături, era dormitorul clasei III și, lângă acesta, al clasei IV-a. Nu se învățau atunci decât patru clase, la Roman. Cine dorea să-și continue studiile, se ducea la Iași; unii, la București, pentru cursul superior, pentru complectarea celor șapte clase, pe baza cărora era întocmită programa seminariilor teologice, dela noi.

În vremea aceea, în clasa I, era seria noastră, a celor proaspeți reușiți la concurs. Noi ședem toți în internat din lipsă de dormitoare. Interni, din toate cele patru clase, erau numai bursierii. Solvenții ședeau la gazde, prin oraș.

În clasa II, era *seria*, pe care o numiau *a lui Graur Ștefan*, devenit, după studii superioare în țară și în străinătate, profesor la liceul din Focșani, deputat și senator în mai multe rânduri. Azi, pensionar, se ocupă cu avocatura.

A treia, era seria lui *Nazarie Constantin*, fostul preot și profesor universitar și director al Inter-

natului teologic din București — destul de bine cunoscut și iubit de o lume întreagă.

A patra, era seria lui *Micu Ioan*, mort de tânăr pe când era student la Iași.

Aceste denumiri se raportau la cel mai bun elev al clasei

Din seria a III-a făcea parte și Ciosu Platon, arhiereul decedat la sanatoriul „Saint Vincent de Paul” din București, Vineri 31 Noembrie trecut, în urma unei operații de apendicită, complicată, cu o peritonită, care l-a răpus.

* *

Ciosu Platon, căci tot așa se numea și de acasă, se distingea, după Nazarie și Chiriac Vasi'e, dintre toți ceilalți colegi ai lui. Înalt, bine legat, cu o bărbuță, pecăt de timpurie, peată de frumoasă și îngrijită. Ciosu, care era și pedagog, avea aerul, mai mult de profesor tinerel, decât de elev. Intelligent și comunicativ, totdeauna cu voie bună, blând, bun și drept cu elevii ca pedagog. Ciosu, era adorat de colegii săi și respectat de tot seminariul — chiar și de clasa IV; Sânguitor la studii, era apreciat de profesori.

Dar, Ciosu Platon, era și un bun bisericaș. Cântăreț, citeț și tipicar ales, el era șeful unei secții de cele cari mergeau la biserica Precista, zilnic pentru slujba de strană, căci — și e bine să se știe, ca pildă pentru azi — elevii seminariului de Roman, *peatunci*, împărțiți în secții de câte zece inși, erau conduși la biserică zilnic de un șef — cel mai bun bisericaș dintre cei din clasa III și a IV-a — la vecernie, utrenie și liturghie ca să „țină strănile”.

La 5 dimineața, secția de rând, *se mâneca*, trecând — doar — o porțiță, la biserică și cânta toată slujba, până la 7 și ceva, după care venia înapoi la ceai și, la 8, era în clasă.

Așa se explică faptul că, *peatunci*, după 4 ani de studii, seminariștii, ieșiau psalți mari, dacă aveau glas, ori citeți și tipicari buni. Azi, (fără supărare)

după opt ani de studii, puțini — foarte puțini — bisericăși ni mai dau seminariile :

Dar, nu numai bisericăși ni dădeau seminariile, pe vremea lui Ciosu, ci mai ales suflete formate pentru sfânta preoție.

Tămâia din biserică, postul dela sufragerie, în vremile recomandate de pravilă, modestele internate, unde se ducea o viață simplă, fără multe pretenții, cadra cu mediul și împrejurările dela țară, unde îl aștepta aceeași viață simplă, de care nu se îngrijeau ca cei de azi.

Da, aceștia, crescuți—cum am zis—în internate, de multe ori prea luxoase, se deprind cu o viață comodă—mai omenească, cum o numesc ei—prea boerească, cum ni vine nouă să o numim, pe care li-o oferă: internatele cu încălzire centrală, dormitoarele moderne, baia și spălătoria impecabile, sufrageria mulțumitoare, grădinele de recreație, pline de flori. cu aleie de plimbare, distracții și gimnastică, pe care le numim educație fizică, sporturi, studii de muzică instrumentală—vioară, țambal, etc., cari le desvoltă gustul pentru o viață fără privațiuni, fără greutate, fără grija de mâine, o viață de „*pu-ne-te masă, școală-te masă*“.

Așa se cresc și așa se face educația viitorilor preoți la popoarele civilizate și așa trebuie să fie și la noi vei zice, iubite cititor. Așa zic și eu.

Dar, eu mai zic ceva : ai D-ta, pe urmă, biserică frumoasă, casă parohială, gospodăria preoțească, cum le aveau altă dată rușii, de exemplu, cum le au preoții din basarabia și Bucovina, sau — ca să vorbim de țările *mai civilizate* — cum le au statele catolice ?

De..., nu le avem, vei răspunde.

Da, nu le avem, zic și eu, și atunci, ce se întâmplă cu candidații noștri de preoție, după ce ies depe băncile școlii, unde trăiesc așa de comod ?

E nevoie s'o spun ? O știți. Dintr'un traiu mulțumitor, din școală, tineii noștri preoți sunt aruncați prin sate — la noi în Dobrogea — în mijlocul

unei populațiuni, dacă nu vrăjmașă, în orice caz, indiferentă față de preot, rece.

Aci, sârmanul preot — idealist din școală, veșnic cu cuvânt de critică la adresa preoților vechi, ba și a administrației bisericești, dă de greutate, deschide ochii mari și vede cruda realitate: depe parchet, pe pământ lipit, în case fără ferestre, ori cu niște ochiuri mici, cârpite cu hârtie, dela calori-fer, la o sobă de tablă; în care n'are măcar un gătej s'o încălzească, dela „*pune-te masă, școală-te masă*“, silit să ceară—și adese ori să nu capete— un pumn de mălai, o strachină de fasole, o ceapă, etc., iar afară, în loc de curte pavată cu piatră noroiu până la genunchi, mizerie și sărăcie lucie.

Ia gândiți-vă, dacă nu era mai bine să nu boierim atât pe viitorul preot în școală, ca să-l aruncăm, pe urmă, în mizeria, zdrobitoare de orice ideal și entuziasm ? și, dacă mă dezaprobați, spuneți-mi: cine poartă toată vina, că preoțimea noastră e atât de desamăgită? Va mai veni, oare, vreodată îndreptare ?

Inainte, pe vremea lui Ciosu, și a mea, din sărăcia din școală, mergeam la sărăcia din sate din care ieșisem fără să ne considerăm nenorociți, fără să ne îngrozim de soarta noastră. Astăzi ?

* * *

Dar, m'am abătut cu totul dela subiect. Recunosc. Eu vream să vă spun amintirile mele despre mult regretatul nostru arhieru Platon. Revin.

Dela Roman, n'am mai văzut pe *Domnul Ciosu*, cum îi ziceam noi, cei din clasele inferioare, până pe vremea când era, pedagog, la seminariul central din București și student la teologie, dupăcât mi-aduc aminte, prin 1895.

Eu rămăsesem pela Roman, el își continua studiile. Neschimbat ca fire, dar acum matur, Ciosu Platon mi se părea cam necăjit. Lipsit de mijloace, căci tată-său, preotul Ciosu dela Poduri, județul Bacău, murise, iar un frate al său — preotul Ioan, mi se pare, care urmase tatâne-său, nu-l pre ajuta,

tânărul student Platon, căutase adăpost la semina-
rul central.

Deatunci, iar nu l-am mai văzut, până în ziua
de Sf. Gheorghe, anul 1902, când am vizitat episco-
pia „Curtea de Argeș”. Platon Ciosu era preot al
catedralei.

Când m'a văzut intrând în Sfântul Altar, unde
se găsea în sobor, a sărit de gâtul meu.

— „*Neculaule, m'am nenorocit*”, au fost cuvîn-
tele lui, care—pe neașteptate, au căzut, ca un trăs-
net, asupra mea!

— „*Ce-i, părinte Ciosu ?*”

— „*Mi-a murit soția Neculaule și mi-a rămas
o copilă numai de câte-va săptămâni*”.

Era Lucia Colonel Chirnoagă, de azi, singura
mângâiere a tatălui său, dar și mărturie a durerii
lui.

După slujbă, acasă la părintele Ciosu, am găsit
lângă o sobă țărănească, într'un leagăn, pe Lucia ;
iar, lângă ea, de veghe, o femeie mititică și slabă,
care, când ne-a văzut, a început a plânge, înghițindu-și
lacrămile, ca să nu deștepte fetița, care dormea.
Era bunica Lucicăi, azi de aproape 90 de ani.

Ei, dar, „*Dumnezeu bate cu milă și se milos-
tivește fierbinte*”, zice Sfânta Carte. Părintele Ciosu
s'a întărit cu duhul. Băbuța slabă, vedea de fetiță
și de gospodărie, iar părintele Ciosu, de preoție.

Meritele sale au fost bine prețuite, de învățatul
și blândul episcop Gherasim Timuș, care l-a pus
protopop (paremi-se) și în Consistoriu.

Tot vredniciei lui se datorește și un internat
din Pitești, pentru elevii dela țară, cari învățau li-
ceul.

Prin 1917, era și membru în Consistoriul su-
perior bisericesc.

* *
*

„*Dumnezeu se milostivește fierbinte*”.

După multe necazuri familiare și lipsuri, după
amaruri dela lume, preotul Platon Ciosu, era să
aibă și o mare bucurie, un succes în viața lui, sin

gurul succes, dupăcare, altul n'a mai avut, decât în mod trecător. Locul de arhieru vicar al mitropoliei Ungro-Vlahiei, se vacantează în 1918, prin alegerea blândului Teofil, în scaunul de episcop de Argeș, care s'a făcut sub guvernul Marghiloman la Iași—*triunghiul morții* din vremea războiului mondial.

În locul lui Teofil, Sinodul—care și el s'a ținut la Iași — și din care, ca membru al Consistoriului superior bisericesc, făcea parte și Ciosu, alege trei candidați pentru locul de vicar mitropolitan, iar ministrul de Culte Simion Mehedinți, recomandă Regelui, spre întărire, pe cel cu mai multe voturi — Economul Platon Ciosu.

Hirotonia urmează și de Paști — mi se pare — avem vicar nou, pe arhierul Platon Ciosu-Ploeșteanu.

În timpul vacanței mitropolitane, după Conon, o victimă a războiului mondial, vicarul Platon, ia conducerea eparhiei și se achită în mod admirabil, de datoriile sale de Locotenent al Mitropoliei.

* * *

Eu—unul dintre cei trei candidați aleși—odată cu Platon, eram arhimandrit al catedralei. Postul de Mare Eclesiarh fiind vacant, arhierul Locotenent, mă cinstește cu această demnitate. A fost un gest.

Am pus mai sus trei steluțe, ca să marchez apropierea și legătura sufletească dintre mine și vechiul meu prieten dela Roman Ciosu Platon. O socot aceasta ca o nouă etapă din viața lui Platon, în care și-a arătat toată inima nobile și tot cugetul său curat.

Când mi-a venit și mie rândul la arhierie, unul dintre sprijinatorii mei, care a pus un cuvânt bun, pe lângă membrii Sfântului Sinod, a fost vicarul Platon.

Între cei trei arhierii hirotonisitori ai mei, era și Platon. Pe tustrei îi pomeniam la proscu 1 mă rugam pentru sănătatea și viața lor.

După trecerea la Domnul a doi dintre ei: Ilarie și Evghenie, pe care îi mutasem, în pomelnic,

dela vii la morți, mai rămăsese Platon. Doisprezece ani, în șir, la toate slujbele, îi pronunțam numele, cu evlavie și recunoștință. La Sfântul Sinod ne întâlneau în aceleași gânduri, în aceleași dorinți, pentru slava Sfintei noastre Biserici.

Pentru ultima oară..... cine credea? Ne-am întâlnit la Sinod, în două zile: 27 și 28 Noembrie trecut. A treia zi, Joi, n'a mai venit la ședință. Au zisem că-i bolnav. Credeam, însă, că e ceva trecător.

Dar, Vineri seară, pela 4, când plecam la Senat, clopotul mare al Patriarhiei vestea ceva. Dar ce, nu mă dumiriam. Să fie vreo serbare pela Patriarhie! Să fie vreo slujbă! Nu vedeam cum și de ce.

Să fie o moarte a vreunui om mare din București? Poate; dar cine, nu-mi dam seamă.

În fine, la senat aflu că a murit vicarul Sfintei Patriarhii Platon, în spital. Înalt Prea Sfințitul Patriarh îmi confirmă trista veste și a doua zi Sâmbătă 1 Decembrie curent mă delegează din Sfântul Sinod, să merg la spital cu clerul ca să citesc moliftele și să transport, în cortegiu, rămășițele celui ce mi-a fost prieten, sprijinitor și arhiepiscopul hirotonisitor Platon Ciosu, la biserica Sfântul Spiridon din Calea Șerban Vodă, ceiace am și făcut.

Decum l-am dus la Sf. Spiridon și până a doua zi Duminică 2 Decembrie, când l-am pornit la Cernica, biserica a fost plină de lume, de admiratorii, fiii duhovnicești și prietenii săi, care-l iubeau până la adorație. El cununase, botezase, citise litanii, înmormântase pe cei adormiți din București. Era duhovnicul Bucureștiului.

Slujba pogribaniei a fost impunătoare și impresionantă. Trei prieteni: Cosma al Dunărei de jos, Ghenadie al Buzăului și eu, i-am citit slujba, după toată rânduiala, iar Înalt Prea Sfințitul Său Stăpân, Patriarhul Miron, i-a citit molifta de deslegare, în plânsul mulțimei, care se îngâna cu viersul slujitorilor prohodului.

Dumnezeu să-l odihnească în latura celor drești, amin.

† **GHERONTIE, Episcop de Constanța**

NECROLOG

† MITROPOLITUL PIMEN

Luni, 12 Noembrie a. c., a încetat din viață un neobosit apărător al Bisericii, mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei. Înălbit de vârstă, bunul și blândul păstor, care a cărmuit cu vrednicie șapte ani la Dunărea de Jos și peste un sfert de veac la Mitropolia Moldovei, s'a stins încet, ca o lumină în sfetnic, în mijlocul aceloră, cari l-au iubit și apreciat. Urmaș demn al lui Veniamin Costache a cinstit cu prisosință ceea ce i-a fost încredințat de Sus. Preamărirea și cauza sfântă a Mântuitorului i-au slujit drept țință supremă în viața pământească.

Nici o sminteală întru nimic dând—după cuvântul Apostolului neamurilor—nici în ostenele, nici în privilegiu, în posturi, în curăție, în cunoștință, întrudlungă rabdare în bunătate, întru Duhul Sfânt, în dragoste nefățarnică, în cuvântul adevărului“... (II cor, VI, 4-6). Vioi și harnic din fire, s'a străduit, în lungul păstoriei sale, să pună rânduială în treburile eparhiilor Galați și Iași. Insuflețit de cele monahicești, a organizat, pe temelii noi, mănăstirile și schiturile dintre Carpați și Prut, făcând din ele centre de cultură și de adevărată reculegere sufletească. Defunctul Ierah a avut norocul să trăiască o bună parte din cele mai de seamă evenimente din statul românesc, de după 1859. A participat cu toată ființa sa la cele mai mari acte ale României moderne, dând neprecupețit concurs, în numele ortodoxiei, tuturor aceloră, cari au avut chemarea să determine aceste evenimente, aceste realizări naționale. Biserica și neamul îi sunt recunoscătoare pentru toată munca și osteneala întru cele bune, în această viață. Dumnezeu să-l aibă în pază și să-l odihnească în corturile luminoase ale drepților Săi.

Diac. CONST. STAICU

RECENZII ȘI NOTE

Jacques Maritain : Religion et culture. Paris.
(Desclée de Brouwer & C-ie)

Autorul care e bine cunoscut în pătura noastră cultă își ia obligația să arate că religia lui Hristos e immanent necesară culturii.

Cultura e manifestarea spiritului uman în generalitatea lui, pe când civilizația se referă la producția materială a vieții sociale : Autorul, însă socotește cuvintele sinonime și înțelege prin ele : Desvoltarea materială necesară vieții plus și mai ales dezvoltarea morală, speculativă și practică (artistică și etică). Civilizația întru atât e civilizație întrucât e cultură : intelectuală, morală, spirituală.

Cultura deși aparține temporalului trebuie să servească drept instrument al vieții veșnice, să fie în principal morală. Totdeauna culturile au avut elementul religios, care face legătura între Dumnezeu și om, iar când ele se naturizau se divizau, deveneau incolore. Antichitatea confundă cetatea cu zeul, pe care-l naționaliza, îl făcea primul cetățean, iar religia e principiul rector al cetății : prin ea există, în ea era delimitată cetatea.

Adevărata religie transcede cultura ; nu aparține uneia din acestea, ci vine dela Dumnezeu : „e animatoarea și binecuvântarea oricărei civilizații și culturi, e independentă de acestea, liberă, universală“ (pag. 25).

Cultura modernă are un element pozitiv de tensiune ontologică și de vitalitate, un efort, care să dea maximum de randament terestru ; are și un element negativ : depărtarea de spiritual. E o cultură antropocentrică, un „humanisme séparé de l'Incarnation“. Toate concepțiile moderne asupra culturii : naturalismul creștin, optimismul raționalist, pesimismul materialist, nesocotesc natura umană (care înseamnă virtuți intelectuale și morale, rațiune sănătoasă penetrată de darurile supranaturale), violează finalitățile naturale. Antropocentrismului se opune umanismul creștin, umanismul crucii : viața activă a omului pusă în slujba celei contemplative, a virtuților creștine, a tendinței către Dumnezeu.

Face un rechizitoriu cartesianismului, care prin concepția lui asupra economicului și politicului cu scopuri pur materiale, folosind orice principiu, care să asigure succesul, prosperitatea, creșterea bogățiilor materiale, formează acel homo oeconomicus, care ignorează scopurile, valorile umane, moralitatea. Acestui fisicism politic, care dăunează culturii, i se opune concepția creștină, după care politicul și economicul fac parte integrantă din etic și au ca scop o viață

umană, spirituală; din ele fac parte esențialmente: dragostea de aproapele, dreptatea, umanitatea. Perfidia, opresiunea, acumularea de bogății nu sunt instrumente ale spiritualului, pentru că spiritualul nu vizează succesul, ci calitatea intrinsecă a armelor temporalului: „pentru spiritual a pierde sau a câștiga cu arme curate e totdeauna a câștiga“.
(pag. 71).

Creștinismul trebuie să domine efectiv asupra culturii pentru mântuirea sufletelor și binele lumii. Creștinismul deși locuiește pe pământ, nu-i de esență pământească, nu e al uneia sau altei culturi; el împrumută acestora haina sa „par miséricorde, par le même miséricorde, qui a decreté l'Incarnation“ (pag. 54).

Biserica își are rădăcinile în cer, în timp ce cultura și le are pe pământ; și chiar dacă scopurile culturii privesc viața veșnică, adică avem o cultură creștină, ea rămâne tot temporală, deficientă. Deși penetrată de spiritul creștin, ea rămâne ceva contingent, nu se poate confunda cu biserica.

Maritain, catolic fervent, pledează pentru cauza catolică. Așa: numai papa se confundă cu biserica, catolicismul este religia însăși și singura adevărată. Despre rolul intelectualului catolic-pe care pentru frumusețea lui îl menționează-spune: „Sarcina intelectuală a catolicului e pe atât de grea pe cât și de importantă. Ca om, el e în timp, supus tuturor vicisitudinilor; ca membru al corpului mistic al lui Hristos, el e legat cu eternitatea, viața lui temeinică se înrădăcească acolo, unde nu-i nici schimbare nici umbră de mutare, inteligența lui e fixată în Adevărul primordial Acest fel de mediație între timp și etern e pentru inteligența creștină o cruce dureroasă și un fel de misiune mântuitoare. Ea trebuie să gândească în fiecare clipă sub lumina eternității lumii, care trece și se schimbă“.
(pag. 81—82).

Nicolas Berdiaeff: Probleme du communisme. Paris. (Desclèe de Broumer & C-ie 1932)

Autorul e profesor la Facultatea de Teologie ortodoxă din Paris, Facultate înființată de Rușii emigrați din Rusia Sovietică. E cunoscut din ceiace a mai scris în legătură cu marxismul: *Le christianisme et la lutte des classes*, *Le marxisme et la religion*, apoi: *Le Nouveau moggen-age*, *La dignité du christianisme* etc.

Cartea de față e minunat scrisă; câte fraze atâtea ideii. Pentruca s'o recenzi, nu știi ce să evidențiezi și ce să lași la o parte.

Baza marxismului e teoria materialismului istoric după care economia e baza vieții sociale, iar religia, morala, filosofia, arta, dreptul formează suprastructura societății și sunt în funcție de procesul forțelor economice. Marx are precursori;

el dă însă teoriei un caracter metafizic - economic : mesianismul proletariatului care va regenera societatea, va libera pe cei oprimați, va realiza justiția socială, timpul unei umanități organizate. Bazat pe dialectica lui Hegel, crede că se poate trece dela necesitate și determinismul economic din trecut la libertate, dreptate, stăpânirea forțelor naturii și societății. Mesianismul acesta e de origină iudaică: viitoarea lume proletară e un neam ales, un hiliasm ebru, iar teoria prăbușirii lumii capitaliste are un element eshatologic, e credința în judecata viitoare. În Rusia, mesianismul proletar întâlnește mesianismul rus : Dostoievski socotea poporul rus ca teofor, iar Leontiev ca Antichristofor ; bolșevismul e un mesianism ateu : în locul Romei III-a cum se socotea Moscova, avem Internaționala III-a. Numai greșit pe mesianismul rus de totdeauna a prins comunismul în Rusia.

Adevărul comunismului : un adevăr negativ : critica civilizației burgheze și capitaliste, denunțarea societății creștine pusă în slujba capitalismului, viața indivizilor să nu mai fie un joc al intereselor și arbitrajului, salvagardarea unei libertăți fictive în viața economică duce la privarea de libertate reală a unei părți din oameni, înlocuirea claselor prin profesioni.

Minciuna comunismului e mult mai mare : e o minciună spirituală, atee, e negația spiritului. Colectivitatea socială e divinitate și în numele ei e înlăturat Dumnezeu, odată cu D-zeu e negat și omul care e gândirea și creația, chipul și asemănarea Lui. Antropocentrismului i se substituie proletariocentrismul sau sociocentrismul. Comunismul e idolatrie socială. Acest ateism duce la inumanitate : constrângerii sângeroase, ură, tiranie. În doctrina lui, Marx are un element demoniac, care constituie dinamismul teoriei : de a face să se pătrundă proletarul de conștiința entității proletare.

Deși în comunism există acest mesianism cu un caracter de finalitate el nu realizează decât o împărăție terestră în care totul e raționalizat și din care misterul și infinitul au fost isgonite. Viața umană s'a distrus prin dispariția ideii de Dumnezeu și om.

Psihologia nihilismului și ateismului rus. Nihilismul și ateismul rus își au rădăcina în impresia pe care poporul o avea că a fost trădat în mesianismul lui prin reforma lui Nikon (sec. 17) În schismă, la bespopovți cu ramificațiile lor trebuiesc căutate elementele apocalitice, nihiliste, anarhiste. Chiar cercurile intelectuale ale sec. 19 : Slavofilii și Occidentalii au rupt-o cu prezentul, pentru că n'a știut să realizeze vocația poporului rus și trăesc fie în trecut, înainte de schismă (primii) fie într'un ideal viitor (secunzii), iar sentimentul religios l-au canalizat în mila față de durerea omului, deaceia și tema fundamentală a literaturii sec. 19

va fi mila. Și cum ea nu putea deveni o realitate în mediul rus, oprimat, devine un ideal. Nihilismul pleacă dela dragostea de adevăr, bine, dreptate. Dumnezeu trebuie negat din cauza existenței răului, minciunii, ipocriziei, suferinței. Dușmănia lui pentru religie, metafizică, artă, filosofie, morală, valori care după el exaltă personalitatea și fac să se uite suferințele poporului, utilitarismul lui social, pedominarea economiei politice, consacrarea țăranilor și uvrierilor, utopia unui regim socialist perfect, înlocuirea conștiinței morale personale prin aceea a societății, iată atâtea elemente care servesc comunismului. Cu revoluția rusă tendința anti-religioasă ia o nouă formă: ateismul rus era penetrat de compasiune și ascetism, cel marxist înseamnă cultul forței, voința de dominare, nu are nici un element umanitar. Din lupta celui rus cu cel marxist iese învingător ultimul care e o negare a dreptății, în numele căreia se nega odinioară Dumnezeu. Ateismul comunist nu-i laicism, liberă cugetare, ci un cult, adorarea religioasă a colectivității sociale, cultul lui Lenin, o simbolică, botezul și funeraliile roșii, un catehism care condamnă pe eretici.

Linia generală a filosofiei sovietice. Filosofia sovietică nu-i o filosofie (filosofia presupunând libertate de gândire, inițiativă creatoare, ea fiind problematică prin esență) ci o teologie: directivele date de partidul comunist sunt indiscutabile; e un monopol; critica individuală e exclusă; discuția e interpretată drept conștiință de clasă; Lenin sau Marx dixit e literă de evanghelie. Erezii nu se admit. Plekhanof, Bogdanof, Lunatcharsky, Bukharin, Trotsky au fost înlăturați. Cei ce se mențin pe linia ortodoxiei marxiste sunt: Marx, Engels, Lenin, Stalin.

Originalitatea filosofiei marxist-leniste constă în legătura indisolubilă dintre teorie și practică și tocmai ruptura aceasta e reproșată burgheziei. Filosofia marxist-lenistă e pusă în slujba unui scop: propaganda antireligioasă.—Religia nu-i ceva personal, ci social, deaceia luptă contra ei. Se atacă scăderile creștinilor nu principiile religioase. Filosofia sovietică e materialistă pentrucă materialismul e negarea transcendentului. Ea ignorează iraționalul pentrucă neagă pe Dumnezeu și ideia de mister, plasându-se în fața socialului, colectivului. Cunoaște numai două atitudini filosofice: 1) Idealismul în care determinantă e conștiința și contra căruia luptă și 2) Materialismul dialectic, în care conștiința e un epifenomen, un reflex al realității materiale și pe care l-a adoptat.

Creștinismul și comuismul. Comunismul are o semnificație: sarcina creștinismului n'a fost îndeplinită: „binele creștin a rămas foarte adesea convențional și declamator, neadaptat practicei“. El s'a ținut departe de viața economică și socială. Această lipsă a speculat-o comunismul pu-

nând energiile religioase ale sufletului în serviciul ideologiei atee. Pentru el situația e mai ușoară pentru că nu ține seamă de libertatea spirituală a individului, de personalitatea umană. Comunismului nu i se mai pot opune principii individualiste și liberaliste, ci creștinismul integral realizat în justiția socială: „Să realizeze în numele lui Dumnezeu și al lui Hristos adevărul, pe care comuniștii îl realizează în numele unei colectivități atee, al unui paradis terestru”. (pag. 47).

IERIMIA DECU

* *
*

Ion V. Georgescu. Actualitatea Profeților. București 1934. Pagini 64.

Ceeace caracterizează viața noastră de astăzi, ca efect al materialismului în toate domeniile de activitate omenească, este fără îndoială neîncrederea împreună cu gândul de înșelăciune, care ne stăpânește într'o atât de mare măsură, încât o operă de refacere sub auspiciile și cu puterea noastră omenească, nu este realizabilă fără numai puterea Divinității, chemată spre a ne croi o viață nouă și curată.

„Te înșeli pe tine, pentru că nu te încrezi în tine; înșeli pe altul, fiindcă nu ai încredere în el; înșeli societatea, căci nu crezi și nu te încrezi în ea; și societatea noastră se înșeală, în sânul ei, pentru că nu crede în Dumnezeu; și ori ce neam piere, pentru că nu are încrederea în Dumnezeu”. Cât de minunat exemplul avem în istoria religioasă a poporului ales de Dumnezeu să-I fie păstrătorul și propovăduitorul Unității Lui! Vom vedea că ori de câte ori poporul Ebreu a înlocuit adorarea lui Iahve cu idolii lui Baal, suferințele din partea vecinilor cutropitori n'au fost decât pe-depele Dumnezeului protector.

Și astăzi societatea noastră omenească a înlocuit adorarea Unicului Dumnezeu cu adorarea triplă a banului, a lăcomiei și a înșelăciunii. Și nici odată nu s'a simțit mai mult ca astăzi necesitatea unei reveniri totale la Hristos. Dar, ca și odinioară poporul Ebreu, când în zilele lui de răsmeriță sufletească, era adus la calea adevărată de trimișii lui Dumnezeu, *profeții*, actualitatea discuțiilor misiunii lor nu numai că este instructivă, pentru noi, dar se impune ca o necesitate:

Exemplul vieții lor de credință tare în Dumnezeu, de abnegație în propovăduire și de sacrificiul însuși al vieții lor, iată ce ne trebuie nouă pentru zidirea unei lumi noi.

Cartea d. I. V. G. poartă cu ea această misiune. Broșura este compusă din 20 articole cari au fost publicate între anii 1932—1934 în revista „*Duminica Ortodoxă*” sub ti-

tlu „Pe Căile Profeților“. Autorul părăsește caracterul pur științific al celorlalte lucrări și de data aceasta, cu mult avânt tineresc, ne redă într’o formă plastică și duioasă, evocarea timpului proorocilor, cari ca și atunci când au apărut muștrând și îndreptând cu fapta și cu vorba, poporul, depărtat de Dumnezeu, astăzi exemplul vieții lor este necesar a fi cunoscut tocmai pentru că ei „au știut să rezolve criza totală a vieții materiale din vremea de atunci, prin înlăturarea crizei morale a vieții sufletești de totdeauna“.

Merită să fie citită în special de preoți, pe umerii cărorora apasă toată sarcina revenirilor spirituale.

Nicolas Berdiaeff. De la Dignité du Christianisme et de l’Indignité des Chrétiens. Traduit du Russe par I. P. et H. M. Paris. Editions „je Sers“. 1931.

Problemele pe cari marele filosof rus le aduce în discuțiune sunt de o vie actualitate. Creștinismul—spune Berdiaeff—pătrunde astăzi într’o lume cu totul nouă. Această lume nouă, prefăcută de marele războiu în două tabere : a negatorilor și a credincioșilor, se agită asupra unui singur principiu : Hristos. Iar dacă primii neagă creștinismul și pe Întemeetorul lui, este confuziunea pe care o săvârșesc în amestecarea noțiunei de creștin cu aceea de creștinism.

Intre creștin și creștinism există o fundamentală deosebire.

Creștinismul este religia dragostei, a libertății, a sacrificiului, pe când creștinii sunt răi, violenți și incapabili de cel mai mic efort spiritual. Iată de ce nu se poate judeca divinitatea și istoria creștinismului după faptele exterioare, după pasiunile și păcatele oamenilor, cari au pervertit imaginea sa.

Natura omenească, din cauza păcatului original, este foarte puțin receptivă ; dar, nu însemnează că prin aceasta se exclude posibilitatea întemeerii „Impărăției lui Dumnezeu“ pe pământ.

Dacă socialismul materialist a promis realizarea Impărăției lui Dumnezeu și a eșuat, aceasta nu ne dovedește decât că această Impărăție a fraternității, a dreptății în viața socială, a păcei, a fost propusă fără Dumnezeu și fără sacrificiul crucei. „Realizarea Impărăției lui Dumnezeu pe pământ, a fericirii și a dreptății pământesti, fără cruce și fără suferință, este o imensă minciune pentru conștiința creștină“. Creștinismul este deci o luptă continuă. Realizarea este posibilă. „Omul va trebui să aplice adevărul divin fără ca să se preocupe de modul în care se va înfăptui în viață“.

Berdiaeff afirmă că în epoca actuală creștinismul trebuie căutat în „Adevăratul creștinism“ fără intermediul creș-

tinilor cari l-au schimonosit și cari au uitat și au încetat de a mai vedea pe Hristos: Greutatea realizărilor să nu ne dispereze, fiindcă ceea ce este cu neputință la om, este cu putință la Dumnezeu.

DAN MOISESCU

* *
*

„BULETINUL acțiunii religioase și pedagogice pentru tineretul țărilor ortodoxe“ („Buletin de l'Action Religieuse et Pedagogique pour la jeunesse des pays orthodoxes“).

Ca un corectiv al ideii greșite, că unitatea ortodoxiei s'ar evidenția mai bine printr'o „Patriarhie ecumenică“ — ispită, produsă de mirajul, care va avea sfârșitul său, al catolicismului papal—Duhul Sfânt revarsă dela un timp, daruri și puteri, în lumea credincioșilor pravoslavaici, cari ne fac să trăsărim de bucurie la gândul că, decât „înțelepciunea lumească“, se va dovedi mai binefăcătoare taina „înțelepciunii duhovnicești“, care copleșește și face „tari pe cele slabe“ tocmai acum, când s'ar crede că Biserica Domnului nu are „lucrători în vie“, fiindcă nu se instruesc în școala „disciplinei și autorității cardinalilor“.

Iată că „autoritatea liberă“ a Duhului ortodoxiei — cum o numește D-l N. Afanassieff, în „Studiul cuvântului Lui Dumnezeu în lumina ortodoxiei“, din Nr. 1 al acestui „Buletin“ — reunește o lume întreagă, chemând reprezentanții a celeași credințe, printr'o poruncă launtrică, din toate țările ortodoxe, ca să țină sfat și să ia hotărâri ce vor da naștere unor fapte epocale.

Astfel, în luna Mai 1933, s'a ținut, la București, un congres „internațional pentru apropierea și unificarea religioasă a popoarelor“, cu delegați din aproape toate țările ortodoxe, la care au participat și unii delegați ai unor organizațiuni neortodoxe, dar cu caracter interconfesional- (D-nii M. L. Henriod, Dr. D. A. Daers—din Geneva). — Atunci s'a căzut de comun acord că, această mișcare, de o importanță încă nebănuită, trebuie să fie dirijată dela început și cu cea mai mare grijă spre cucerirea și educarea sufletului tineretului ortodox, pentru ca să fie mai bine asigurată atingerea unui scop atât de înalt. Ca prim mijloc de propagandă, s'a hotărât să se editeze „Buletinul“ acesta, ca „organ al comitetului organizat la București (în timpul amintit), pentru a desfășura și adânci acțiunea religioasă printre noile generații în țările ortodoxe“. Ca reprezentant al României, membru în acest comitet este P. S. Tit Simedrea, vicarul sfânței Patrarhii.

Buletinul, redactat în limba franceză, apare de 4 ori pe an, cu prețul abonamentului anual de lei 110 și se poate

abona prin a Consiliului Central Bisericesc" — București 6, str. Antim—Biserica Antim.

A apărut până acum No. 1 și 2.

Articole semnate de profesorii V. V. Zenkowsky și N. Afanassieff, din Institutul teologic ortodox din Paris, și alții, apoi cronică bogată, după rapoartele trimise din toate țările ortodoxe. La fel, bibliografia pedagogică—religioasă.

După hotărârile comitetului de redacție, precum și după concepția care stă la baza scrierilor, mai ales ale Prof. Zenkowsky, se stăruie—în deosebi asupra vieții legate strâns de Biserică, de ritualul liturgiei care este atât de bogat și fecund prin rugăciunile și tainele ortodoxiei, în care sens trebuie a fi educat tineretul. Fiecare gând, fiecare acțiune a omului astfel format, va trebui să fie o liturgie și fiecare suflet o biserică din Biserica cea mare. De oarece articolele prezintă un interes deosebit și cum ar fi păcat să ne mulțumim numai cu un prea sumar și deci necomplet și insuficient cuvânt de lămuriri și recomandare a celor ce cuprinde acest „Buletin“, vom da întraducere câte un articol întreg, dintre cele mai importante, în N-rele viitoare ale „Tomisului“.

În orice caz, nu se poate insista îndeajuns asupra importanței ce prezintă acest organ de îndrumare pentru Biserică și mai ales pentru tineretul dela noi, care a fost totdeauna setos după „apa vie“ a învățaturii ortodoxe, dar fiindcă așa au vrut „împrejurările“ de până acum, nu a fost lăsat să își potolească această sete.

Biserica noastră e datoră să îi dea tot ce îi trebuie sufletului acestui tineret. Prin „Buletinul“ acesta, are poate cel mai bun guid pentru felul cum trebuie să se comporte fiecare Preot și Profesor ca să reușească într'o lucrare atât de delicată. Trebuie să-l citească toți.

Pr. ILIE I. IMBRESCU

*
* *

Biserica Unită și discursul M. S. Regelui. — Cu ocazia una a congresului dela Lugoj al românilor uniți, M. S. Regele a ținut un discurs. Ca totdeauna M. Sa a spus în puține cuvinte, ceea ce era necesar și a dat directive pentru viitor. Nu am menționat în toate ocaziunile discursurile M. Sale, pentru că ele sunt supuse unei largi publicațiuni și sunt atât de clare, încât comentariile nu ar implica decât laude. Considerăm, că nu suntem chemați nici să criticăm, nici să laudăm pe M. S. Regele, care, după părerea noastră, este mai presus de aceste lucruri omenești.

Relevăm însă cuvintele M. Sale la Lugoj, pentru că indică precis o atitudine necesară și arată *punctul adevărat de vedere al bisericii ortodoxe, care se confundă așa de perfect cu firea poporului românesc*. Superioritatea bisericii ortodoxe stă în credința adevărată în vorbele lui Iisus Christos, Iisus nu a spus niciodată să împui credința în Dumnezeu, nu a admis lupta pentru Biserica sa, cum a impus-o Mahomet. Frumoasele cuvinte ale M. Sale au fost ca o lecție dată bisericii Unite și Catolicismului, cari caută prin tot felul de mijloace să facă proselitism. Biserica creștină și în fapt cea Ortodoxă este păstrătoarea căii drepte, ea nu face proselitism, cei chemați, să vie. Ușile ei sunt deschise, pentru ca toți să audă cuvântul mântuirii, cine nu e chemat, nu are ce căuta. Va veni împărăția cerurilor, când toți vor fi în aceeași credință. Nu se poate ajunge la o unitate de cât atunci când conducătorii vor gândi și simți la fel. Ce importanță poate avea dacă în fiecare an trec o mie de credincioși dela o biserică la alta, în cele mai multe cazuri din motive străine de credință ? Nu se va teme ortodoxismul de proselitismul altora. Ei a trecut la noi vremuri mai grele. Dar pentru ce această luptă ? Nu se gândesc acești misionari greșiți ce procese de conștiință provoacă, nu li e milă de turburarea ce aduc în sufletele oamenilor ? Vorbesc de adevărații credincioși, căci ceilalți nu numără, în ce tabără se găsesc.—Dar cele spuse de noi nu pot înlocui cuvintele M. Sale. Repetăm deci principalele fraze, ce nu puteau fi rostite decât un rege ortodox :

„Sunt hotărât—și toți pot conta pe sprijinul meu—să protejesc cu aceeași credință și aceeași dragoste pe toți acei cari vor fi cinstiți credincioși ai bisericii lor“. — Mai departe : „O fi între rituri o deosebire de literă scrisă, dar nu există o deosebire de credință și de conștiință, fiindcă avem aceeași credință toți suntem creștini“. — Iar înainte de a încheia, M. Sa spune : „Creștin sunt, dar fac apel și la acei cari nu sunt creștini, dar cari au o credință a lor, ca și ei alături de noi creștinii cari avem acel sublim exemplu al martirismului lui Iisus Christos, să lupte alături de noi, căci mai pre sus de credința fiecăruia este unitatea etnică a României“.

Înainte de a termina, trebuie să relevăm curioasa interpretare dată de unele ziare, cuvintelor regale. Ele susțin că Regele a desaprobat, prin cuvintele Sale, unele tendințe ale bisericii ortodoxe sau mai bine ale unor oameni politici să readucă pe uniți la biserica mamă.—Credem că se înșală. M. Sa a desaprobat proselitismului zilnic ce se face dela om la om, proselitism care supără. Nu putem nega dorința întregii ortodoxii, ca biserica ruptă din sânul ei, la momente grele pentru neam, să se reîntoarcă, pentru ca nimic să nu separe cugetul poporului nostru. Considerăm această dorință ca naturală și nu exclusă de a se realiza în timp ; însă biserica ortodoxă nu se ocupă de fiecare individ, nu umblă cu tentațiuni și uneori cu defăimări. M. S. Regele a spus bine să rămână fiecare în biserica în care s'a născut, dar să ne unească credința în „unitatea etnică“.—G.

Din Revista „Libertatea“ No. 20. anul 1934.

Un episcop anglican vizitează pe P. S. Gherontie al Tomisului

P. S. Gherontie al Tomisului a fost vizitat la reședința episcopală din Constanța, Joi 22 Noembrie a. c., de Mgr-ul Horold Buxton — episcop de Gibraltar — întovărășit de consulul englez din localitate și de suita sa. Cei doi episcopi, ortodox și anglican, au avut prilejul fericit și rar, dealminteri, să discute, într'o atmosferă de reciprocă prietenie, câte-va din prombelele, cari 'și așteaptă grabnica soluționare din partea Bisericii creștine. S'a accentuat, în deosebi, asupra spiritului de pace și bună-înțelegere ce trebuie să existe, prin Biserică, între popoare, potrivit moralei evanghelice. S'a exprimat, apoi, dorința de a se constitui un front comun al Bisericilor de diferite confesiuni, care să pună stavilă duhului satanic ce domnește în lume și să înlăture orice veleitate rășboinică. Infrățirea popoarelor nu se poate realiza decât prin Biserică și numai prin ea, au ținut să reaminteaccă cei doi prelați.

Sfântul episcop de Gibraltar, cu înfățișare demnă și de ascet oriental, s'a informat, în urmă, de situația actuală a Bisericii ortodoxe române, în vederea unei eventuale reintegrări a Bisericii anglicane în sânul ortodoxismului apostolic, dorință care există, de altfel, de multă vreme, la prelații britanici. Aceasta, însă, după cum au constatat și cei doi șefi de Biserică, este de competența unui sinod ecumenic, la care să participe ambele confesiuni. Seara, între orele 10-11, consulatul englez din localitate a organizat o recepție în onoarea înalților oaspeți, la care a binevoit să ia parte și P. S. Gherontie. Despărțirea a avut loc în termenii cei mai cordiali.

Diac. CONST. STAIU

ȘTIRI ȘI FAPTE RELIGIOASE EXTERNE

1) Cei fără Dumnezeu în Franța

Se apare că propșganda bolșevică acela „Fără — Dumnezeu“ (bezbojnici) și-ar fi ales Franța ca centrul activității sale. În ziua de 15 Iulie a. c. a avut loc la Paris o ședință acelor „Fără—Dumnezeu“ la care au luat parte un anumit număr de învățători. Mișcarea aceasta are ca organ ziarul *Lupta*, care strigă pe față de se aude până'n străzile Genevei.

Pentru lunile viitoare se prevede, în Franța, o serie întreagă de conferințe și publicațiuni toate îndreptate contra religiunii. Incurajați de amabilitățile d-lui Barthou față de Soviete, comuniștii par să facă din Franța centrul bolșevismului contra religiunii.

2) Uniunea nordică a automobiliștilor abstenenți

Reprezentanții asociațiilor de automobiliști alestinenți din Suedia, Norvegia și Danemarca s'au întrunit mai dăunezi la Copenhaga și au hotărît să întemeieze o „Uniune nordică pentru traficul fără alcod“. Adunarea a adoptat rezoluția următoare, care ar putea fi meditată și'n alte țări, afară de acelea din Nord :

„Chestiunea siguranței traficului este în deosebi de actualitate'n țările nordice. Experiența ne arată că fixarea unui maximum de viteză n'are prea mare influență asupra numărului accidentelor : întrebuițarea alcoolului, de către șoferi, are cu totul altă importanță.

„O anchetă, făcută'n Suedia, referitor la cauzele retragerii permiselor de circulație în 1932 — 33, ne arată că, în 89% a cazurilor, retragerea era motivată, în totul sau în parte, de necumpătarea șoferului. Stiința a dovedit că cele mai mici doze de alcool provoacă o sporire pentru o circulație sigură.

„Invităm pe toți automobiliștii din țările de Nord, cari sunt conștienți de responsabilitatea lor, ca să colaboreze la propaganda pentru alestinență printre automobiliștii țărilor noastre și, prin aceasta, pentru siguranța traficului.

3) Propaganda „vechilor — catolici” în Germania

„Vechii — catolici” desfășoară, în prezent, o activitate destul de intensă, însă cu denumirea de „mișcarea catolică — națională”, care corespunde mai bine împrejurărilor politice din această țară. Acesta-i numele sub care s'a făcut înscrierea la tribunalul din Essen, în luna Iulie trecut.

Însă de fapt, această mișcare se confundă cu biserica veche-catolică.

4) Păgânismul german

Proporția gazetelor germane, cari propagă noul păgânism german și se arată ostile creștinismului, este considerabilă. Acestea sunt: *Reichswart*, cu un tiraj de 15.615 exemplare; *Credința germană*, 5000 ex.; *Am heiligen chuell deutscher kraft* (La izvorul sfânt al forței germane), 26.740; *Der weisse Berg*, 7000; *Germania nouă* (Astrologie) 175.000; *Steagul alb*, 70000.

Dimpotrivă, publicația *Biserica tânără*, care întruchipează opoziția contra bisericii oficiale și conducerii sale, are 25.000 abonați.

5) Revizuirea bibliei poloneze

Se va proceda la revizuirea venerabilei Biblii poloneze a cărei traducere — zisă „de Dantzig” — datează din 1632. Ea a fost opera a trei protestanți: Janicki, Mikolajenschi și Turnanski. Însă limba a îmbătrânit și multe texte nu mai sunt înțelese de generația de astăzi.

6) Biserica ortodoxă din U. R. S. S.

Revista *Vestnik* (Vestitorul) tipărită la Paris de către „Mișcarea studenților ruși creștini” coprinde, în numărul său dublu depe Mai — Iunie a. c., un articol referitor la starea bisericii ortodoxe din Rusia sovietică, din care redăm câteva crâmpeie:

„Uniunea sovietică a reînceput persecuțiile religioase, atacând în special pe conducătorii bis. ortodoxe. Din ordinul guvernului, 12 bisericii urmează să

fie închise la Moscova și 42 preoți sunt arestați în bazinul Volga pentru că au predat unor tineri învățământul religios.

Totuși, anumite semne ne fac să vedem că aceste prigoniri sunt cazuri izolate, căci, fie'n masele populare, fie'n centrele comuniste, și mai cu seamă la Comsomoli (tinerii comuniști), s'au făcut opuneri față de această luptă a statului împotriva Creștinismului. Guvernul ține seamă, până la un punct oarecare, de această atitudine a poporului și a devotaților lor, dovedă acțiunea anti-pascală acelor „Fără—Dumnezeu“ (Paștele este o primejdie pentru muncitorii câmpului—acei cari sărbătoresc Paștele nu vor avea pâinea), la care au luat parte mai puțini decât în anul trecut. Măsurile actuale ale guvernului nu sunt populare. Distrugerea ultimilor resturi de organizație a bisericii ortodoxe și, în primul loc, disolvarea Sinodului, acestea par, în deosebi, să fie urmărite.

Articolul adaugă încă că transformarea bisericii ortodoxe într'o biserică a catacombelor, nu este decât o chestiune de timp“.

*

Guvernul sovietic a făcut cunoscut că nu mai autorizează trimiterea de alimente, de către comitetul de ajutor german : „*Frères en détresse*“, pentru creștinii germani din „Uniunea sovietică“.

Motivul acestei interziceri ar fi că comitetul amintit este o „organizație anti-sovietică“! El însă n'avea alt scop decât să vină'n ajutorul creștinilor amenințați să moară de foame.

(„Le Christianisme au XX-e siècle“, din 18 Octombrie 1934).

Econ. CORNELIU M. GRUMĂZESCU

CRONICA

Buletinul Cercurilor Culturale și al activității parohiale

☞ Satul de coloniști „Sfântul Nicolae“, Jud. Caliacra.

Sătenii în frunte cu învățătorul Ioan Preda scriu cu multă mulțumire, despre serbarea ce a avut loc acolo cu ocazia înfigerii crucii în locul unde se va ridica mănăstirea Sf. Nicolae. Dealtfel, după cum scrie misionarul eparhial, locul ales pentru mănăstire prezintă condițiuni fericite, prin natura ambientă—marea în față, câmp mănos și păduri—pentru o așezare monahală, care să aibă liniștea mediului, unde să devie un centru de cultură, de întărirea sentimentului religios — moral și național în poporul mărginaș al țării, precum și al unei gospodării vrednice de mănăstire românească.

Ieromonahii Gherman și Augustin, trimiși acolo, au câștigat multe suflete pentru credința și fapta creștinească. Instrăinarea de credință era mare; nu mai era respectul duminicii, toți lucrau ca în zi de lucru. Prin stăruința acestor monahi, „cu epitrahilul pe gât și evanghelia în mână“, cum scriu ei, obiceiul acesta s'a stărpit, chiar printre minoritarii creștini.

Slujba religioasă a Sf. Maslu s'a săvârșit sub cerul liber de ieromonahii amintiți, împreună cu protosinghelul Silvestru Popescu și în asistența misionarului eparhial, Preotul Ilie Imbrescu, cari, după terminare, au lămurit pe sătenii despre importanța pentru românism a ridicării unui locaș de mănăstire pe aceste meleaguri. Răspunde învățătorul Ioan Preda și sătenii Ilie și Marin Iancu, mulțumind P. S. Episcop pentru această operă, ce urmează să ia ființă, în zona umilului sat de coloniști.

Cu această ocaziune s'au distribuit icoane și cărți de rugăciune trimise de P. S. Episcop Gherontie, pentru care sătenii în scrisoarea lor își exprimă grațitudinea.

După masa, luată într'o atmosferă înălțătoare, a urmat o serbare școlară organizată de învățătorul N. Tomescu, care dă probe depline că e animat de o profundă religiozitate, manifestându-și mulțumirea prin cuvântarea sa pentru opera ce trebuie să se săvârșească în acel sat. Serbarea de fine de an, compusă din cântece, recitări și jocuri naționale, a avut un succes strălucit. Preotul Ilie Imbrescu a vorbit sătenilor despre importanța școlii, îndemnând pe săteni să nu lipsească copii de binefacerile cărții.

Cu această ocaziune s'au distribuit ca premii copiilor silitori, cărți de rugăciune trimise de P. S. Episcop și revista „Lumea Copiilor“, donată de Prefectura locală.

☞ **O serbare câmpenească cu caracter cultural și religios.** În Satul *Bazartul* de mijloc de parohia *Enigea* jud. Caliacra.

La două după amiază poporul, cu preotul în frunte, în asistența Protoiereului Pavel Dobrescu și a misionarului eparhial, iese

la câmp într'o poiană a pădurii din marginea satului. Pr. C. Cristescu, parohul și președintele căminului cultural „Mitropolitul Andrei Șaguna”. desfășură un program alcătuit din coruri naționale religioase, pe două și trei voci, executate de săteni, cuvântând despre rostul căminului cultural, susținut foarte mult de D-nii: Dr. Topa și V. Covată, membrii ai Adunării Eparhiale. S'a executat o piesă de teatru de sătenii membrii ai căminului. La parte multă lume; activitatea preotului are repercusiune asupra întregului județ, întrucât au participat și din Bazargic mulți intelectuali: magistrați, avocați, profesori, învățători, etc., cari au apreciat în bine această manifestație. Intr'o însuflețire generală s'au succedat jocuri naționale pe poiana smălțată cu iarbă și flori.

Am vrea ca aceste serbări să să înmulțească și îndătineze în toate parohiile.

☒ Protoieria Silistra. Cercul Silistra.

Pe ziua de 25 Iulie 1954 ține ședință la parohia Caraomer. Evanghelia zilei s'a citit în limba română și bulgară, adică pe înțelesul credincioșilor; după slujba Sf. Liturghii a vorbit despre „Higiiena Satelor” Pr. Cosma Ggeorghief—Silistra, făcând o apropiere între curățenia trupului și a sufletului. Asistența a fost complectată cu autoritățile comunale. Se fac aprecieri bune asupra întreținerii locașului de biserică, curtea ei fiind plantată cu pomi roditori și lucernă, prin îngrijirea parohului respectiv.

La această ședință slujesc opt preoți. În raport cu numărul membrilor pare prea fără viață manifestarea, reducându-se numai la slujba în sobor; dealtfel lipsește ședința publică, complectarea inerentă a celei din biserică, mai ales că învățătorii nu par a fi refractari, când se arată că au luat parte la slujba din biserică. Aceasta denotă lipsă de interes din partea preotului local, dacă nu și lipsă de entuziasm a președintelui.

La Calipetrovo. Acelaș procedeu ca la parohia Caraomur. S'au ținut două vorbiri din partea preotului I. Vasilescu—Caraomur, explicând evanghelia zilei, iarăși citită în bulgărește și românește,—și din partea preotului Boris Sicof, care se referă la moravurile în decadență ale tineretului, ce își au sursa în faptul că tineretul de azi a părăsit contactul cu biserica.

La Aidemir se reeditează acelaș mers al cercului.

Nu știm dacă acest cerc își întinde activitatea și asupra orașului de reședință

☒ **Cercul pastoral Bucu — Ialomița.** La parohia Mărculești. Răspunsurile la Sf. Liturghie se dau de corul cântăreților sub conducerea cântărețului C. Florea—Medgidia, la care contribuie și soția și fica sa. Vorbește preotul Toma Oprescu, explicând pericopa zilei, „despre curajul și nădejdea creștină, care prin credință devin virtuți”. Credința, însoțită de faptele bune, e pedestalul învățăturilor Mântuitorului.

La școală se ține conferința „despre relele ce aduce luxul” și se recomandă economia, de Pr. Mateescu — Săveni.

Urmează un program bogat, cuprinzând cântări și poezii cu

caracter religios—moral, executate în bună parte de D-nl și D-na C. Florea—Medgidia, cari au lăsat o bună impresie.

La parohia Ograda. Predica s'a ținut de Pr. Nicolae Borcan — Mărculești, „despre bunătatea și răbdarea lui Dumnezeu“. După amiază ședința publică nu s'a ținut, pentru că n'a avut asistența. Fără comentarii.

☒ Cercul Muntenii Buzău — Ialomița. La parohia *Ciochina*, explicarea evanghellei se face de Pr. T. Minculescu. Ședința publică se începe prin cuvântul de deschidere al președintelui. Preoții în cor cântă „Ăpărătoarei Doamne“, „Mai lângă tronul Tău“. Pr. C. Teodorescu—Căzănești ține cuvântarea cu subiectul „despre educația maselor prin ajutorul căminelor culturale a fundațiilor regale“. Conferința a fost presărată cu proiecțiuni cinematografice, cu privire la succesul echipelor volante a fundațiilor regale. S'a recitat poezia „Ingerii pământului“ de Pr. N. Mateescu—Crunți; apoi cântarea corală „Ridicat am ochii mei la munții“, solo de bariton, executat tot de Pr. N. Mateescu. Urmează „Podobii“ după psaltichie de corul cântăreșilor, producând o impresie destul de strălucită asupra publicului. Ca încheiere, toată asistența în picioare cântă „Tatăl nostru“, condusă de preoți.

La parohia Căzănești. Pr. Gheorghe Teodorescu a condus corul căminului cultural local „Episcopul Gherontie“, iar Pr. Mateescu predică „despre lepădarea de sine“.

Președintele îndeamnă poporul să fie cu multă dragoste de biserică și să-și păstreze credința strămoșească, căci numai așa vor fi mai aproape de Domnul Hristos.

Școala fiind în reparație, ședința după amiază se ține tot la biserică. La ședința intimă, după propunerea președintelui, cercul aprobă să se înființeze o foaie religioasă județeană, ca să fie de propagaodă și apărare împotriva celor ce atacă biserica și clerul, pentru această cerându-se și concursul Asoc. județene a clerului. Se dă mandat președintelui să ia contact cu ceilalți președinți de cercuri. Toți sunt de acord să se facă asociații pe parohii pentru apărarea prestigiului bisericii.

Ședința publică se începe cu „Impărate Ceresc“ cântat de corul preoților și al cântăreșilor, după care urmează conferința „Muzica și sufletul omenesc“ de Pr. Radu Marin — Principesa Elena. Corul sub conducerea Pr. Teodorescu execută cântări religioase, iar Pr. Mateescu citește câțiva psalmi din psaltirea în versuri de V. Militaru.

Urmează câteva podobii, executate de corul cântăreșilor și al preoților.

La parohia Rovine. 1 Iulie 1954. — La Sf. Liturghie „Chinonicul“ a fost cântat în genunchi de toți preoții, pentru a da mai multă atenție și să desvolte simțul de pătrundere religioasă celor din biserică. După predică se slujește un parastas pentru Preotul Anghel, ce a deservit acea biserică. Ședința după amiază se suspendă, toți preoții merg să consoleze pe Pr. St. Drăghicescu pentru pierderea unui copil.

La parohia Cruși. 15 Iulie 1954.—Corul e condus de Pr. N. Mateescu. În această parohie există o armonie desăvârșită între preot, învățător și autoritățile comunale, constatare ce o face însuși protoiereul Rădulescu, care e prezent la această ședință, vorbind oamenilor „despre mântuirea prin biserică“.

Ședința după amiază se desfășură cu un program bine întocmit de Pr. N. Mateescu, cu impletituri de cântece religioase, patriotice, naționale și diferite conferințe.

Este locul să remarcăm, pentru întreaga eparhie, munca desfășurată de acest cerc, care donată că membrii săi sunt stăpâniți de un entuziasm fără pereche pentru propaganda religioasă și culturală. Le aducem laude și-i dăm pildă, tuturor fraților, de activitate dezinteresată.

Cercul Slobozia. Pe anul 1954 la parohia Perieți.

A luat parte multă lume, afară de învățătorii, cari au avut cercul lor în altă comună. E bine să se pună de acord.

Răspunsurile la Sf. Liturghie s'au dat de corul cântăreților; nu știu dacă acest cor are o organizare și conducere efectivă. La ședința intimă s'a fixat programul anual.

Ședința publică s'a desfășurat tot în Sf. biserică, conferință fiind președintele Pr. Iosub „Despre grija părinților pentru tineret“, care e înclinat spre lux și desfrâu.

Poporul i'a adus mulțumiri, fiind impresionat de felul expunerii. Pr. Bercuși a vorbit despre „Bani, risipă și lăcomie“, cu vântare bine înțeleasă de credincioși.

La parohia Slobozia. Prezidează Protoiereul M. Rădulescu—Cosâmbești, care a fost invitat în acest scop. Răspunsurile, la Sf. Liturghie săvârșită în sobor, au fost date de către „Sextetul capelei Regale Cotroceni“ din București, sub conducerea D-lui Ioan Peiu, casierul Ministerului de Interne, cu o măiestrie și interpretare religioasă perfectă, executându-se apoi și cântări religioase. Poporul și autorităților au asistat, fiind cuprinși de profundă piozitate.

Ședința publică se ține în biserică, după cuvântarea introductivă a protoiereului, vorbind despre „Socialismul creștin“, prezentând un interes deosebit pentru ascultători, mulți intelectuali. A urmat concertul religios al sextelului, timp de o oră, cu bucăți alese din Chiriac, Sabin Drăgăi, G. Dima, Davidov, Vorobchievici, etc.

Conducătorul Peiu a făcut să se evidențieze ideia religioasă adevărată prin meșteșugul nuanțării cântărilor, prin trecerea dela pianissimo la forte. Toți și-au pus sufletul în execuția bucăților muzicale; un ansamblu bine încheiat. Publicul a mulțumit Pr. Iosub că a dat prilej tuturor de o astfel de recreare sufletească. Pr. Iosub mulțumește publicului asistent pentru binele ce face de a contribui cu o sumă în beneficiul construirii bisericii Slobozia, precum și corului, că în mod gratuit a dat concursul, care, prin rezultatul său, mărește fondul bisericii; mulțumește și Protoiereului că, fără oboseală, își dă concursul său bine venit. Se face apel ca benevol publicul să contribuie la mărirea fondului cercului pentru cumpă-

rarea de broșurii religioase și distribuirea lor în popor.

La Slobozia Nouă. Predică Pr. Șerban Marin—Ivănești, care explică evanghelia zilei, insistind asupra faptului că păcatele sufletești aduc și păcatele trupești. Pr. Iosub ține o cuvântare finală „Despre cei ce cugetă rău în inimile lor“, cari aduc pierzare lor și altora prin stricarea dreptei credințe, înlocuind-o cu credințe false, cum fac sectanții. Se face apel la obolul public pentru mărirea fondului cercului.

După amiază, serbare la școala primară, cu program variat. Conferințează Pr. Bercuși „Despre libertate“, iar Pr. Ionescu—Buești „Despre mănăstirea Sinai și viața călugărilor și legăturile ei cu țara românească“. Se sfârșește cu indemnul Pr. Iosub către părinți, cari trebuie să folosească multă judecată în felul cum imparte dragostea către copii.

La parohia Pribegi. Corul cântăreților dă răspunsurile la Sf. Liturghie, iar axionul și Tatăl nostru sunt cântate de corul preoților.

Predica „Despre întărirea credinței Sf. Apostoli prin săvârșirea minunilor“, ținută de Pr. Efrem Ionescu este ascultată de credincioși cu mult interes. Sedința după amiază are loc tot în biserică, unde conferințează Pr. Șerban Marin „Despre Jurământ“, documentând calitatea și întrebuițarea jurământului, după preceptele Sf. Scripturi.

La Poiana. S'a slujit un acatist, iar Pr. Gh. Popescu explică evanghelia zilei. În ședința intimă se discută felul cum trebuie să se execute ordonat Sf. Liturghie. După amiază, la școală, începe ședința publică „CU noi e Dumnezeu“ cântat de corul preoților. Președintele deschizând ședința dă cuvânt Pr. Toma, care dezvoltă subiectul „Despre datoria bisericii de a lupta pentru înlăturarea relelor sociale“. Cuvântarea este frumos documentată, ascultată cu interes și bineînțeleasă de public. Cu ocazia acestui cerc s'au distribuit 10 cărți de rugăciuni și 13 iconițe; deasemenea s'au trimis la fel și la parohia Pribegi. Pentru mărirea fondului cercului s'a făcut apel la bunăvoința publicului.

Ref. d.

Revista Revistelor

Ingerul. An. VI No. 5=6=7=8 pe Mai-Iunie-Iulie-August 1934. Buzău cu următorul cuprins : Educația tineretului de I. P. S. Pațiarh ; Preoți ajutători la sate de Pr. D. V. ; Din chipul Maicei Domnului de V. Mușat ; Cuvinte pentru preoți, culese de Pr. Gh. Neagu ; Biserica și tineretul (urmare) de V. Gh. Sibiescu ; Cum cețesc Adventiștii de Pr. S. Balcan ; Principii evanghelice cu privire la bunurile materiaje de Pr. I. N. Vasilescu ; El Khader, trad. de Pr. C. Neagu ; Sărbătorirea unei instalări de preot de Asistent ; Insemnări de D. V.

Misionarul. An. VI No. 7=8 Iulie = August 1934. Chișinău cu următorul cuprins : Mistica creștină și curentele mistice contemporane de prof. Dr. T. Titov ; Adventiștii și a doua venire a lui Hristos de N. B. ; Botezul pruncilor—tradiția apostolică de Iosif C. Peretruchin ; Cauzele necredinței religioase din punct de vedere psihologic de Ic. st. Evdochim Lesnic ; Bisericele Anglicane, trad. de Nicolae Ioniță. Cronica internă ; Cronica externă ortodoxă. Cronica externă eterodoxă ; Decizia minist. și instruct. noi cu privire la sectele religioase din România.

Căminul an. X No. 8. August 1934. Galați. Cuprinsul : Ec. Petru Savin : Pagina bisericeii în ziarul „Universul“ ; George Iorică : Cu mine-i Dumnezeu ; Ec. C. Andrei : Domnul spre altar ; Cezar Petrescu ; Religia în școală ; Pr. N. Hodoroabă : Indemnul cel bun ; Th. Munteanu : Fragment ; C-tin Milici : Ce este moartea ; Aurel P. Savin ; Sentimentul religios la școlari, Gh. N. Munteanu—Bârșad : Cugetări din înțelepciunea Prof. I. Iorga ; V. Hondriță : Cain plânge ; Prof. univ. Dr. Șt. Minovici : O scrisoare ; Prof. univ. I. Simionescu : Cuvântul ; Pr. I. Carp : Oastea Domnului.

Renașterea an. XIII Septembrie 1934. Craiova cu urm. cuprins : T. Vartolomei : Urmările avortului legalizat ; Pr. Ghia : Impresii dela pelerinajul Sf. Mânăst. Bolog : Pr. Gh. Angheliescu : La double volonte ; Pr. V. A. Bassarabin : Pe urmele sfinților ; Diac. I. St. Georgescu. Sf. Iustin Martirul ; P. I. Andreescu : Un suflet a-

narhic ; Pr. Stroescu — Mehedinți : Schisma Tomescu ; Recenzii ; Cronica externă, Cronica internă.

Cronica Romanului. An. XI No. 9. Sept. 1934 cu urm. cuprins : Durerea lor Ec. I. Dănilă ; Veneția de Pr. Ath. Vasilescu ; Gânduri pe marginea unui articol de Pr. Eusebiu Bejan ; Proveniența bunurilor bis. și problema administrației lor de D. Leuștean ; Cuvântare de Gh. Moisini ; In fața vieții de Pr. Virgil Pâslaru ; oficiale, știri. cărți.

Misionarul an. VI Sept. 1934. Chișinău cu urm. cuprins : Ecumenismul și confesionalismul de Prof. N. Berdiaeff, trad. de Ec. C. Grumăzescu ; Adventiștii și a doua venire a lui Hristos, de N. B ; Cronica internă de Pr. P. Iacubovschi și Pr. S. Țugui ; Cronica externă de Nic. Ioniță, D. Buzatu și Ec. C. Grozăvescu ; Revista revistelor de N. Ioniță ; Bibliografie.

Apostolul, curierul arhiepisc. Buc. 1-15 Sept. 1934, cu urm. cuprins : Educația religioasă în serviciul pedagogiei creștine de Pr. M. Bulacu ; Despre mergerea la biserică de prof. univ. T. Popescu ; Mănăstirea Snagovului de prof. univ. I. Simionescu ; Oastea Domnului și biserică de Gr. Opreșan ; Ce mijloc să întrebuințeze preotul catehet pentru aducerea elevilor la biserică de Pr. D. Roșculeț ; Dece sărbătorim ziua Duminicii și nu a Sâmbetei de Pr. Șt. Voicu ; Dezideratele preoției la conferințele pastorale județene de * * ; Unde stă adevărul ? de Pr. M. Stănescu, Cronica internă, Administrative, Misionare, Cercuri pastorale, Bibliografie, Informații.

BIBLIOGRAFIE

1) Dr. Grigorie Comșa Episcopul Aradului : *Icoana Familiei Creștine*. Arad 1934 pag. 70. Prețul 15 Lei.

Broșura aceasta este la timp venită azi, când toată lumea se plânge de ravagiile deschilibrului moral. Autorul în opt capitole arată trecutul educației familiare la Români pilda Sfintei Fecioara Maria, rolul credinței în familie, rolul rugăciunii și al muncii în familie, păcatul lipsei de prunci, rolul femeii în familia creștină și creșterea pruncilor, prurum și rolul mamelor creștine din secolul al IV-lea al erei, creștine.

TELEGRAME

Copie depe telegrama dată de Prea Sfințitul Episcop Gherontie al eparhiei Constanța, către Majestatea Sa Regina Maria, București.

Cu prilejul aniversării nașterii Majestății Voastre vă rugăm să primiți din partea noastră a clerului și a credinciușilor eparhiei Tomisului urări de viață lungă spre bucuria neamului nostru.

ss. Episcop Gherontie

Copie depe telegrama Majestății Sale Regina Maria—Cotroceni înreg. la Sf. Episcopie Constanța sub No. 6572 din 6 Noembrie 1934.

Mulțumesc călduros pentru bunele urări.

ss. Maria

Copie depe telegrama trimisă de Prea Sfințitul Episcop Gherontie al Eparhiei Constanța, Măriei Sale Voevodului Mihai Sinaia.

Dumnezeu să vă dea renumele străbunului Vodă Carol I norocul unchiului Rege de față întregitor Ferdinand I și inima și tăria Regelui tată Carol II,

Mulți ani cu sănătate.

In numele eparhiei Constanța

Episcop, ss GHERONTIE

Copie depe telegrama înreg. la Sf. Episcopie Constanța sub No. 6751 | 934.

Mulțumesc din toată inima pentru bunele urări.

ss. Mihai

Copie depe telegrama înreg. la Sf. Episcopie Constanța sub No. 6753 | 934.

Cu profund regret vă anunțăm decesul Mitropolitului Pimen, întâmplat azi în București, dispuneți cele necesare.

ss. Miron Patriarh

Copie depe telegrama înreg. la Sf. Episcopie Constanța sub No. 6754 | 934.

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Pimen a încetat din viață astăzi 12 Noembrie, 9 dimineața.

ss. Vicar Grigore

Arhiereu Leu

Mitropolia Iași

Consiliul Eparhial, împreună cu noi, profund îndurerat plângem încetarea din viață a venerabilului Mitropolit Pimen și exprimăm pe această cale Consiliului Mitropolitan regretele noastre.

Rugăm pe Dumnezeu pentru odihna sufletului marelui dispărut.

Episcop GHERONTIE

Copie depe telegrama trimisă de Prea Sfințitul Episcop Gherontie D-lui Al. Lapedatu Ministru al Cultelor București.

În numele Clerului Eparhiei Tomisului vă rugăm să primiți călduroase mulțumiri pentru stăruinșele ce ați depus la înlăturarea curbilor nedrepte aplicate prooșimei.

Rugăm pe Dumnezeu să vă țină mulți ani sănătos să veghiați și mai departe la prosperarea Bisericii noastre.

ss. Episcop Gherontie

Copie depe telegrama Domnului Alexandru Lapedatu, Ministrul Cultelor București.

Am îndeplinit prima mea datorie ca ministru al cultelor prin reducerea curbilor, mulțumiri pentru urările exprimate.

ss. Ministru Al. Lapedatu

Copie depe telegrama înregistrată la Sf. Episcopie Constanța sub No. 6752 | 1934, a Președintelui Conferințelor generale preoțești din Județul Constanța.

Preoții județului Constanța întruniți în conferințe generale Vă aduc omagii și deplină supunere.

ss. Protoiereu Vâlcu

Copie depe telegrama înregistrată la Sfânta Episcopie Constanța sub No. 7612 | 934.

Preoțimea lalomițeană întrunită astăzi în conferințe generale preoțești seria 1 și 2 vă urează sănătate deplină spre realizarea idealului creștin.

ss. Președinte, Iconom Nanculescu

Copie depe telegrama înreg. la Sf. Episcopie Constanța sub No. 6723 din 15 Noembrie 1934.

Preoții din județul Durostor, întruniți în conferințe generale în reședința județului cu smerenie își îndreaptă gândul către Prea Sfinția Voastră, rugând pe Dumnezeu să vă dăruiască ani mulți cu sănătate pentru a ne conduce și mai departe în dreapta credință.

ss. Protopoș Econom V. Slivneanu

ss. Econom N. Manoliu

Copie depe telegrama dată de P. C. Preot Dobrescu și Gh. Lupu—Caliacra, înreg. la Sf. Episcopie Constanța sub No. 6713 | 934.

Preoțimea județului Caliacra, adunată în conferințe generale își îndreaptă gândul către Prea Sfinția Voastră și roagă atot puternicul Dumnezeu să vă dăruiască viață lungă și fericită pentru binele și propășirea sfintei noastre biserici.

ss. Protoiereu Lupu Dobrescu

SCHIMBARI IN SITUAȚIA PAROHILOR

Onor. Minister al Instrucțiunii Publice și Cultelor, prin adresa No. 1818883 | 1934, a luat în bugetul statului următoarele parohii comunale : 1) Sf. împărați Bazargic—Caliacra prin deslipire dela Parohia Sf. Treime ; 2) Vulturești, acelaș județ ; 3) Negrești, județul Constanța ; 4) Osmancea prin deslipire dela parohia Mereni, acelaș județ ; 5) Fetești-Gară, jud. Ialomița prin deslipire dela parohia Fetești și 6) Țândărei-Gară, prin deslipire dela parohia Țândărei, acelaș județ.

—S'a revenit asupra mutării sediului parohiei dela Lupșanu la Radu-Vodă, județul Ialomița, rămânând tot la Lupșanu.

MIȘCARI IN PERSONALUL EPARHIEI

S'a revenit asupra transferării Cucernicului Preot Dumitru Rogoveanu dela parohia Țândărei-Gară, județul Ialomița, rămânând mai departe la parohia Valea-Ciorii, acelaș județ.

— D-l Mircea Roșculeț profesor de matematici și contabilitate la școala de cântăreți bisericești din Constanța, a demisionat din acest post pe ziua de 1 Octombrie 1934.

— D-l Ioan Roșculeț a fost numit pe ziua de 1 Octombrie 1934, în postul de profesor la catedra de matematici și contabilitate dela școala de cântăreți bisericești din Constanța.

— D-l Cristea Stănescu a fost numit pe ziua de 1 Noembrie 1934, în postul de dirijor al corului Catedralei Sfintei Episcopii Constanța, în mod provizoriu, în locul D-lui Aurel Alexandrescu, retras pe aceeași dată.

NUMIRI DE PREOȚI

Seminaristul Andrei Gh. Țuțuianu a fost hirotonit preot și numit paroh al parohiei comunale Titu Maiorescu din jud. Caliacra pe ziua de 1 Decembrie 1934.

— Diacon Sima Dumitru a fost hirotonit preot și numit paroh al parohiei de stat Tândărei-Gară, jud. Ialomița pe ziua de 15 Noembrie 1934.

— Seminaristul Victor N. Palcău a fost hirotonit preot și numit paroh al parohiei comunale C-tin Brâncoveanu din județul Ialomița, pe ziua de 1 Decembrie 1934.

— Seminaristul Gheorghe I. Popa a fost hirotonit preot și numit paroh al parohiei comunale Valea Seacă din județul Constanța pe ziua de 1 Decembrie 1934.

PEDEPSE DE PREOTI

Preot Vasile Roman dela parohia Doccilar, jud. Durostor oprit de la toate slujbele preotești pe timp de 20 zile până își va plăti datoriile.

— Preot Trifon Oprea-Hasi - Kioseler ; Pr. Ioan Bălan-Carali ; Pr. Gr. Georgescu, Alexandria, jud. Caliacra, precum și cântăreții respectivi au primit pedeapsa „avertismentul“ pentru lipsă dela cerc. pastoral.

Preot C. R. Constantinescu-Cocomeanca ; Pr. Alexe Popescu-Cunești și Pr. Voicu Ionescu - Rassa, jud. Ialomița, precum și cântăreții respectivi au fost pedepsiți cu „avertismentul“ pentru lipsă regulată dela cercurile pastorale.

— Preot Ștefan Constantin, ajutor Sudiți - Ialomița, pedepsit cu „avertismentul“ pentru absența nemotivată dela predarea învățământului religios dela școală din acea comună

— Pentru că deși prin repetate ordine s'a cerut restituirea chitanțierelor cu cari au colectat ofrande pentru construcția mănăstirilor eparhiei și nu le-au restituit nici până în prezent, au fost oprți dela toate slujbele preotești, până va trimite chitanțierele, următorii preoți :

- 1) Preot Vasile Stancu—Independența—Constanța
- 2) „ Alexandru Poțincu—Hârșova „
- 3) „ Moscu Rizea—Negrești „
- 4) „ Vasile Baibu-Roșeti I—Ialomița „
- 5) „ Dumitrache Mițăche—Coșereni Ialomița

- 6) Preot Andrei Negulescu — Alexeni Ialomița
 8) „ Dumitru Popescu—Ciulnița
 9) „ Bucur Zăinescu—Sf. împărați-Bazarg.-Caliacra
 10) „ Constantin Angelescu—Carasular „
 11) „ Dumitru Popescu—Cadievo „
 12) „ Trifon Oprea—Hasi-Kioseler „
 13) „ Alexandru Curiman—Vladimirești „
 14) „ Dumitru Ioniță—Avdula Durostor „

— Preot Aurel Popescu ajutor, la parohia Sf. Gheorghe—Balcic, județul Caliacra, oprit dela toate slujbele bisericesti pe timp de o lună dela primirea ordinului, pentru calomnierea și acuzarea neîntemeiată de fapte necinstite față de căpeteniile și acuzarea neîntemeiată de fapte necinstite față de căpeteniile și superiorii bisericeii.

PEDEPSE DE CÂNTAREȚI

Cântărețul Dumitru Grama dela parohia Sudiți, județul Ialomița a fost pedepsit cu suspendarea din serviciu pe timp de o lună, pentru necinstirea sfintei biserici, intrând pe fereastră și forțând ușa, necurătenia bisericii, lipsă dela serviciu și fipsă de respect față de preot. La recidivă va fi lăsat în disponibilitate.

RIDICARI DE PEDEPSE

Ridicat pedeapsa dată Preotului Ioan Secăreanu dela parohia Dulgheru județul Constanța, întrucât și-a plătit datoria.

TRANSFERARI DE CÂNTAREȚI

Cântărețul Iancu Stoian dela parohia de stat Malu, județul Ialomița, transferat pe ziua de 15 Octombrie 1934, la parohia comunală Broștenii Vechi, acelaș județ, în mod onorific.

NUMIRI DE CANTAREȚI

Constantin Gorun a fost numit cântăreț onorific

la parohia comunală Maltezi, jud. Ialomița pe ziua de 1 Noembrie 1934.

— Enache Marin a fost numit cântăreț II la parohia Mircea-Vodă, jud. Caliacra, pe ziua de 1 Noembrie 1934.

— Tudor Moise a fost numit cântăreț la parohia Saligny, jud. Constanța pe ziua de 1 Octombrie 1934.

SFINTIRI DE BISERICI

În ziua de 14 Octombrie 1934 s'a sfințit biserica din comuna Băneasa, județul Constanța.

DECESE

Preot Ioan Sava pensionar, fost la parohia Chiragi (Cotul Văii) Jud. Constanța, decedat pe ziua de 10 Noembrie 1934.

MULȚUMIRI

Parohia Brătianu jud. Ialomița aduce pe această cale vii mulțumiri mărinimoșilor creștini Ilie Stoica și D-na Ioana Caloian Adam din această parohie, cari au donat bisericii următoarele lucruri absolut necesare: primul un acoperământ la Sf. Iconostas în val. de 900 lei, iar cea de a doua, o cădelniță de alpaca în val. de 800 lei.

— Doamna Maria D. Decu din parohia Brătianu, județul Ialomița a donat o Sfântă Evanghelie legată în catifea roșie iar colțurile în metal aurit, în valoare de lei 3.000, pentru biserica din acea parohie.

Domnul să le răsplătească.

INFORMAȚIUNI

În conformitate cu legea, Sf. Episcopie a dispus ca în curând să se procedeze la inspectarea învățământului religios în toate școlile secundare, profesionale și primare din Eparhie, prin inspectori anume rânduiți și prin P. C. Protoierei.

— Consiliul central bisericesc recomandă profesorilor profesori de religie sau dela seminarii să folosească *Noul Testament* tradus de pâr. Galaction (Gr. Pișculescu) și *psaltirea* tâlmăcită de P. S. Nicodem stărețul Mănăstirei Neamțului, până la tipărirea integrală a bibliei, pentru studiul biblic, sau ca cetire pentru îndrumarea sufletească a tineretului școlar în general. Ambele sunt broșate laolaltă, stabilindu-se prețul minimal de lei 100.

— D-l Marcu Beza, consul general la Ierusalim, a întreprins ținerea unor conferințe în diferite localități mai însemnate din țară despre locurile sfinte, cu scopul de a mări fondul pentru construirea bis. și căminului românesc dela Ierusalim. Conferințele vor fi însoțite de un film cu vederi și scene din Palestina și din Tesalia (Mănăstirile Meteore).

PUBLICAȚIE

Se publică concurs cu termen legal de 30 zile, pentru ocuparea postului II de cântăreț, dela parohia Săpunari, devenit vacant în urma decesului fostului cântăreț provizoriu Vasile Alexiu.

Doritori, cari trebuiesc să fie absolvenți a școlii de cântăreți și să fi satisfăcut legea recrutărei, vor înainta cererile cu acte Protoierei circ. II Iud. Ialomița — Ștefănești.

Prețurile imprimatelor, pe cari Sf. Episcopie le are în depozit sunt următoarele :

1 carnet certificate botezați a 100 file	Lei 100
1 „ „ cununați 100 „	„ 100
O serie registre contabilitate :	
1 reg. încasări, un reg. plăți, un reg. partizi, 2 bugete, 2 conturi gestiune, 5 măpe	„ 71
1 singur registru încasări	„ 15
1 „ „ plăți	„ 15
1 „ „ partizi	„ 15
1 buget	„ 4
1 cont gestiune	„ 4
1 mapă dosare	„ 2
1 registru pentru înscrierea botezaților	„ 180
1 „ „ „ cununaților	„ 180
1 „ „ „ morților	„ 180
1 „ intrare și ieșire	„ 250
1 condică expediție	„ 60
1 contract de arendarea terenurilor	„ 4
1 registru proc. verbale ale Consiliului	„ 100
1 „ „ „ inspecție	„ 100
1 „ chitanțier protoierie 600 chitanțe	„ 400
1 „ bonuri de plată protoieriei	„ 250
1 „ tip. pentru protoierie de înregistrarea bugetelor	„ 250

Orice comandă va fi însoțită de cost, contrariu nu se va executa.

P. C. Preoți cari au luat imprimate și nu le-au plătit sunt rugați să-și achite datoriile.

SFÂNȚA EPISCOPIE — CONSTANȚA

Revista „Unirea”

Domnului

~~P~~ Sale

Comuna

Iglaz

Parohia

Județul

Târnave-Mica